

PORGazeen 44

Kam jsi došel, PORGu?

Fenomén jménem společný záchod

Open Gate

2 x Annaberg

Maturitní ples

HISTORIE KORÁBU

Maturita z matematiky povinně?

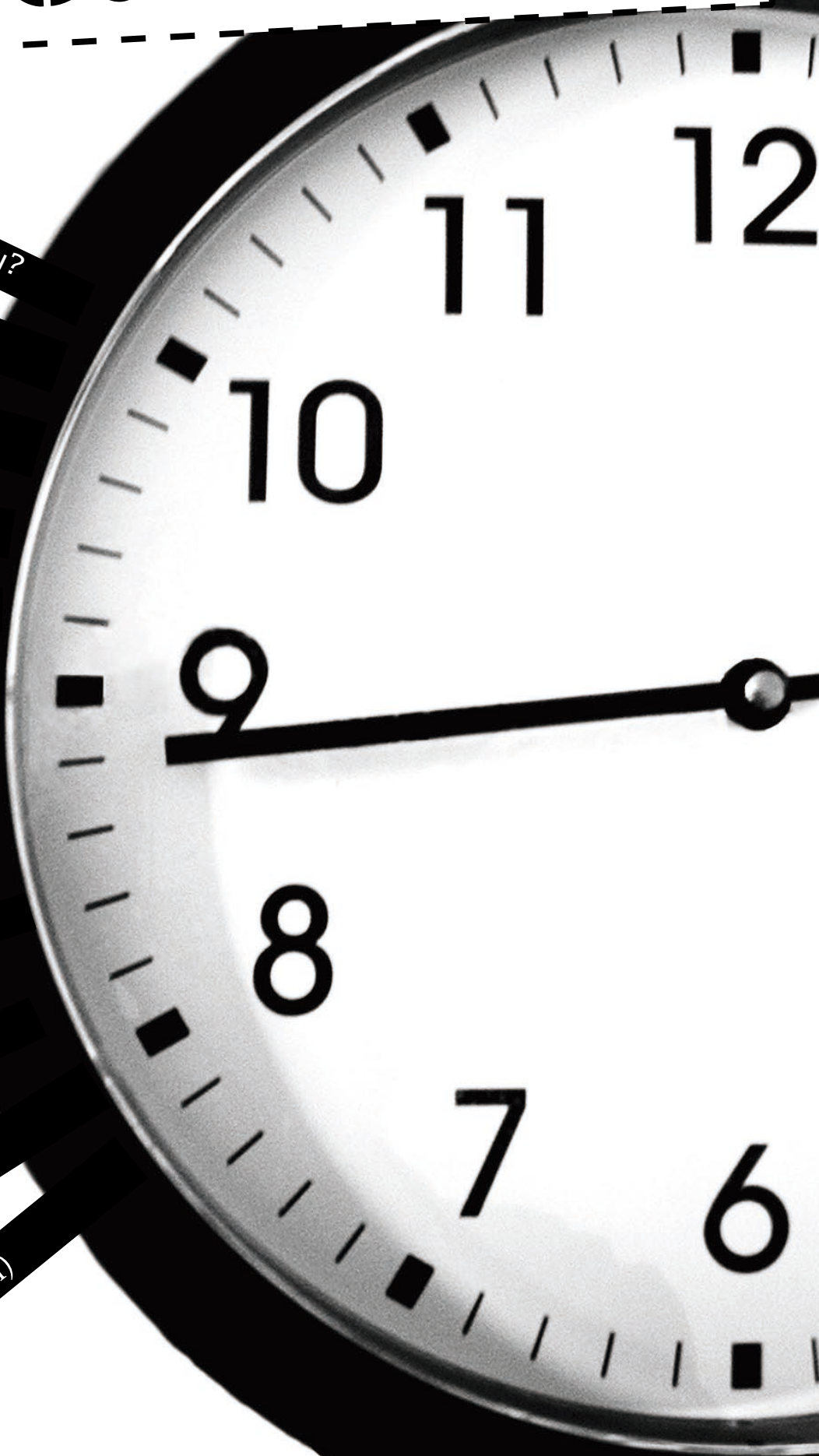
Fejetony

Pejsek na kolečkách

Tobě 13

Deutsche Seite

Perly sviní(m)

PORGazeen 44

časopis vydávaný
studenty
prvního obnoveného
reálného gymnázia

>> redakce

Matěj Strnad
Joachim Veselý
Hynek Trojánek
Jakub Vrba
Martin Dražan
Jakub Hrab
Radek Hlaváček
Adam Pospíšil
Martin Valášek
...a příště třeba právě Vy!

>> ilustrace

Linda Cihlářová
Joachim Veselý

>> jazyková úprava

Martin Valášek

>> grafická úprava / sazba

Hynek Trojánek

(+ cenné rady a připomínky Jakuba Krče,
Štěpána Klimeše a Jakuba Hraba, díky!)

>> titulní strana

Hynek Trojánek + Jakub Hrab

>> adresa / ý-mejl redakce

PORG, Lindnerova 3,
Praha 8, 180 00

<http://www.porg.cz/porgazeen>
porgazeen@gmail.com

Vaše příspěvky velmi uvítáme
a) komukoliv z redakce
b) viz ý-mejl

Cena 20 káčé

PORGazeen 44 vyšel 17. dubna 2007
v nákladu 180 výtisků (wow!).

Tento PORGazeen, stejně jako
spousta Pzínů minulých a
budoucích, vychází stále díky
významné, velkorysé
a pozoruhodné finanční podpoře
Eduarda Huliciuse, studenta
PORGu v letech 1992–2000. Dík!

Falešný úvodník

To, že je tento text na místě, kde jste zvyklí potkávat úvodníky, ještě
neznamená, že je opravdu pravým úvodníkem. Naopak.

Úvodník by měl být především nositelem zásadního poselství. Proto
bych vás hned ze začátku odkázal ne náhodou doprava na pravý úvod-
ník, jímž je text Matěje Strnada Kam kráčíš, PORGu?.

Myslel jsem si, že sázet PORGazeen bude ohromná legrace. Po mnoha
bezesných nocích mám nepatrně odlišný názor. Nohy ztuhlé, oči blikaj.
Živím se fonty, dveře pokoje otevírám dvojitým kliknutím myši. Když se
mi rozlije hrnek kafe, podvědomě a zoufale mačkám v hlavě Ctrl + Z. Ve
vaně se obtejkám textem.

Důrazně varuji všechny budoucí sazeče – rozmyslete si to.
Je s tím takový práce, až je z toho jednomu smutno.

Čtyřiačtyřicátá minuta na obálce čtyřiačtyřicátého PORGazeenu. Jak
rafinované. Pointa jde však ještě dál... Co pro studenty PORGu znamená
čtyřiačtyřicátá minuta? Je to čas, kdy se chýlí ke konci vyučovací hodi-
na. Studenti netrpělivě těkají očima na hodiny, koncepce výuky se
začíná neúprosně bortit. Něco končí. Přelom. Něco začíná. Vznik a zánik.
Vznikznik. Napětí...

Možná čtyřiačtyřicátá minuta charakterizuje současnou situaci na
PORGu. Škola někam směřuje, někam se vyvíjí, něco vzniká... Něco
zaniká...

Hynek Trojánek

Obsah

- | Falešný úvodník (Hynek Trojánek) / 2
- | Stalo se, glosy (Sekunda, A. Labusová, N. Černotová) / 3
- | Kam jsi došel PORGu? (Matěj Strnad) / 3
- | Fenomén jménem společný záchod (Martin Dražan) / 4
- | Maturitní ples (Alžběta Kovandová) / 5–6
- | Sextáni se střídají v Annabergu (Jan Dobeš, Jakub Vrba) / 6–7
- | Reportáž z gymnázia Open Gate (M. Dražan, H. Trojánek, J. Hrab) / 8–11
- | Koráb (1891–2006) (Matěj Strnad, Jakub Vrba) / 12–13
- | Reportáž z waldorfské školky (M. Kavanová, H. Holubkovová) / 14–15
- | Maturita z matematiky povinně? (Jakub Vrba) / 15–16
- | Nemáte pravdu, pane prezident! (Martin Dražan) / 17
- | Rytmus života (Martin Černý) / 17–18
- | Toaletní papír (Tomáš Polák) / 18
- | Říct jen „dobrou“ nestačí (Anna Budinská) / 18–19
- | Svatý Hrobeček (Joachim Veselý) / 19
- | Kvaska? (Radek Hlaváček) / 20
- | Chovná zvěř krmená symfoniemi (Adam Pospíšil) / 20–21
- | Knižní komedie v (ne)zasněžené Praze (Radek Hlaváček) / 21–22
- | Tobě 13 v tercii (Klára Křestřanová, Aneta Zeidlerová) / 22–25
- | Pejsek na kolečkách / 25
- | Životopis prababičky Aloisie Procházkové (Anna Edelmannová) / 26–27
- | Dopisy za Léthé (F. Michálek, A. Kovandová, V. Dvorská) / 27–28
- | Deutsche Seite (Aneta, Zuzka, Vojta, Petr und Marek) / 29
- | Perly sviní(m) / 30–31
- | Komiks: Myšpulínova přednáška / 32

>> stalo se + glosy

Nastal čas angín a mandal. * Petr Marek hrál se školní lípou Berane Berane duc. * Vrátil se Bukáč, odjel Mullin. * Huňková odchází, Reischigová přichází. * Škatulata se hýbají, batolata se nehýbají. * Uhlíř má druhé dítě. * Další děti ve sborovně na cestě! * Sekundánská myš stále žije. Dokonce se na čas stala krtkem. * Zase další ples je za námi. * Zase další filmová noc je za námi. * Zase další maturity jsou před námi. * Zase, zase, zase... * Učitelé byli zavaleni mrkví. Nejvíc Příbík. * Fučík má nový brejle. * Aneta má nový auto. * PORGazeen má nový web. * Matouš má novou starou. * Praktikantka Borkovcová přišla a odešla. * Klokan skákal dvě hodiny, pak pelášil k Neumětělům. * Arnot má na ploše Hitlera (že by hacker?). *

Jeden pohled do sekundy

Náš automat na vodu, který jsme si tak láskyplně opatřili a oblepili nálepkami, zůstává zapojen, i když by se měl na noc vypínat, takže žijeme ve stálém akutním nebezpečí požáru. Na policiče za automatem se napůl povalují, napůl visí hrnečky, ve kterých tuhnout zbytky nevypitého nevy-mytého kafe, sladkých momentů a svíčkové a jiných kulinářských pokusů.

Vedle nich stojí kalkulačka na papír (či na co vlastně). Ze skříněk se na vás zubí nedefinovatelná změť papírů, nábytku pro myš, krmiva pro myš a pilin pro myš. Sama myš si trní v jedné z nor a tunýlků, kterých si v hlíně v kleci vyhrabala bezpočet. Nejspíš máme myšokrtka. Stačí jedině mrknutí na podlahu a můžeme se pokochat nadrobno natrhávanými papírky, žvýkačkami zašlapanými do koberce a vodou nacucanými čajovými pytlíky. Na zdi naproti tabuli visí náš plakát Led Zeppelinů, ještě donedávna s vánočním řetězem. Všechno je v pořádku. Naše třída je okouzlující jako vždy...

(bela)

Pozor na sýr

Když jsem si před dvěma týdny koupila sýr v obchodě o ulici vedle, byla jsem šťastná, že mám konečně svačinu. Tento názor jsem ale o přestávce rychle změnila. Zkažený sýr Kidi-boo totiž způsobil, že jsem strávila celou přestávku vyplachováním pusy, abych se zbavila chuti piva smíchaného se sladkou šlehačkou. Tak až si někdy budete kupovat Kidiboo a prodavačka se na vás bude moc usmívat, tak si radši vyberte jinou svačinu.

(neč)

Sekundánská myš stále žije

Je překvapivé, že myš v rukách sekundánů se Zikmundem v čele stále žije. Možná je to tím, že nám smrt první myši byla výstrahou a našeho druhého mazlíčka si lépe hlídáme. Ale stejně si myslím, že naše myška musí být nějaké silnější povahy, když přežila pět stěhování během tří měsíců. Uvidíme, jak se její životy v naší třídě bude vyvíjet dál.

(neč)

>> Kam jsi došel, PORGU?—

Komunikace mezi vedením školy a studenty se v poslední době omezovala víceméně na vydávání dekretů, paragrafů anebo suché oznamování nových změn. Po dialogu není skoro ani stopy, jde o monolog, jehož ozvěny ve zdech školy sice nějakou dobu rezonují, ale veškerý odpor zdá se být marný. Proto bychom rádi udělali z PORGazeenu alespoň minimální názorové kolbiště, jehož první klání budete moci sledovat snad již příště. Projevy latentní nespokojenosti a obecně asi i jakéhosi staromilství sice občas na stránkách našeho milovaného (a nezávislého!) plátku tu a tam vysvitnou, ale je na čase postavit se k nim čelem.

Stěžejním tématem budiž zhodnocení několika uplynulých let a reflexe všech novot, ke kterým beze sporu mají studenti právo se vyjádřit, leč doposud jim nebylo dopřáno sluchu. Studenti (a ani samotní rodiče) přinejmenším na první pohled nemají skoro žádnou možnost do vývoje PORGU zasáhnout a to je škoda, protože alespoň snaha po dialogu se cení a je pro jakoukoliv školu výjimečně zdravá. Až by se zdálo, že všechny změny vedoucí k větší slávě PORGU upřednostňují instituci samotnou před jejími plátcí/uživateli/hlavními členy. PORG tak zřejmě ztrácí svou kdysi jistě největší a nejunikátnější přednost – svého ducha (ano,

ušklíbejte se, jak chcete, nás to opravdu mrzí). Ducha školy „malé a útulné (...), v níž studenti pobývají v inspirativním prostředí plném zajímavých lidí“ atd. Proto vás vyzývám, reakcionáři všech tříd, spojte se a vezměte tyto stránky ztečí, nejde nám pouze o projevy nespokojenosti, ale o projevy čehokoliv, o projevy jako takové. Vážně tu jde o dialog, ne o zoufalé nařikání studentů na dveřích pánských záchodků, ale o konstruktivní a plodnou kritiku. Necht' je jí příští PORGazeen platformou.

Matěj Strnad / septima

>> Fenomén jménem společný záchod

Všimavější část mužské poloviny studentstva jistě zaznamenala podivuhodnou kulturu, která se začíná rodit „na pánech“. Té druhé části a především té druhé polovině patří tento článek.

Ke komplexnímu pochopení celé problematiky je nejprve potřeba ujasnit si historii našich záchodů. Za historický milník, kterým by se prakticky dal označit vznik „vyšší“ záchodové kultury jako takové, by se dala považovat Zeď nářků, jejíž datace se odhaduje kolem šk. roku 2002/2003.

Do té doby zde existovala zcela výhradně kultura tzv. „nižší“, neboli pouze krátké, často vulgární a bez významnějšího kontextu míněné nápisy. Než byla Zeď nářků asi po dvou měsících svého trvání stržena, dokázala si vytvořit svoji specifickou tvář a jistou kulturně-historickou hodnotu. Bohužel ještě dnes žijí takoví zlí jazykové, kteří cennost tohoto předchůdce moderního záchodového umění neuznávají a dodnes se o něm vyjadřují negativně.

Například prof. Profota sice oceňuje nápad, ale vulgárnosti na adresu profesorů odsuzuje. Autorům by dal nejraději 50 hodin práce pro školu.

Po období Zdi nastala léta neplodná. Celá kultura začala pomalu upadat a už to vypadalo, že její věhlas kulminoval právě Zdí a není kam se rozvíjet dál. Občas sice někteří extremisté využili toto médium k projevení svých názorů, většinou ale jejich snahy narazily na odpor ze strany prof. Příbika a autoři byli donuceni napsané názory odvolat a smazat.

Neplodné období nicméně skončilo s letošním létem. Podzim 2006 se totiž nesmazatelně zapsal do dějin jako rok vzniku umění nového, moderního. Co ale takto důležitý vývoj odstartovalo? Názory se různí. Jedna strana považuje za nejdůležitější vylepení nálepek s kamerami jako určitou aluzi na zavedení kamerového systému na PORGu. Jméno autora tohoto projektu je mezi uživateli záchodů veřejným tajemstvím. Druhá strana, s kterou sympatizuji i já, se domnívá, že rozmach nové kultury odstartovalo oznámení na prostředním fochu (*foch = záchodová kóje*), které vyzývá všechny levicové intelektuály, aby se za zpěvu internacionály přesunuli na rudý, levicový foch. Tuto teorii podporuje hned několik faktů. Tak například je jasné, že právě toto oznámení dalo vzniknout ideologickému soupeření mezi červeným levým a prostředním zeleným záchodem, které se ukázalo jako hlavní hnací motor onoho rozkvětu kultury. Bez tohoto soupeření by se pravděpodobně na prkýnku zeleného neobjevilo oko, které má jasně za cíl odstranit všechny stydlivé potencionální uživatele. Političnost se nedá upřít ani azbukou psanému plakátu vyhláškujícímu prohibici na rudém, který tím jasně definoval své autoritářské záměry. Zároveň

si tím koleduje o své znovuzavření, pokud se ovšem zbylé dva demokratické fochy (středový zelený a pravicový modrý) dokáží domluvit. O tom, že se politika dotýká i modrého, svědčí zase jeho radikální nacionalistické (nebo fochyolistic-

Jaký foch, takový hoch

tické?) prohlášení: „Na modrý foch jen modré ptáky!“

Politicky ovšem myslí i kvantitativně silnější uživatelé pisoárů. Právě z jejich řad vzešel návrh, aby se levý pisoár přebarvil na červenou, jeho soused na oranžovou, prostřední pisoár na zelenou, středopravý nechal bílý a pravý na modro. Vznikla by tak jakási nižší komora, ve které by měla zastoupení každá současná mísa a navíc dvě další, méně názorově vyhraněné strany. Projekt je zatím pouze ve fázi plánování.

Na vlně rozkvětu umění s politickým kontextem se svezlo také umění zcela moderní. Vrcholem tohoto směru je téměř abstraktní dvoustranný plakát s Alžbětou Glancovou a Monikou Jellušovou. Žánrově má díky své nesmyslnosti nejbližší k dadaismu, stejně jako dlažební kostka položená opodál.

Co dodat závěrem? Snad jen, že nově se obrozující záchodová kultura má svoji jedinečnou poetičnost, a proto si zasluhuje nejen pozornost každého mladého muže, ale také jistou shovívavost ze strany vedení a profesorů. Strhávání plakátů nevidím jako správné řešení problému. Ponechme naše záchody jedním z míst svobody, kde se každý může svobodně vyjádřit!

Profesor Arnot před zahájením plesu

>> Maturitní ples

Poté co jsem v pondělí 5. března po příchodu do školy opět spatřila pozvánku na maturitní ples letošní oktávy, začala jsem se stejně jako moji spolužáci těšit na večer. Akce se stejně jako vloni konala v divadle Archa a panstvo se mělo, pokud možno oblečeno ve stylu 30. let, dostavit v 19:00.

Světa v předsálí se nestydatě odrážela v blýskavých róbách přítomných dam a všude se ozývaly netrpělivé hlasy příchozích. Konečně jsme se dostali také do hlavního sálu a naši (bývalí) septimáni mohli začít.

Celý ples zahájil Vojta Mlynář s Orkem (Tomáš Hudský) představením všech letošních maturantů a následovalo slavnostní děkování všem bývalým, ale i stávajícím profesorům.

Paní profesorky předvedly perfektní kostýmy, ale jinak se tato část moc nepovedla, protože půlka kantorů přišla pozdě.

V půl deváté na pódiu nastoupily se svým zpěvem Sestry Havelkovy a na parketu se začínali objevovat první odvážlivci. Po několika úvodních písničkách začaly v našem sekundánském hloučku (a myslím, že nejen tam) padat první nabídky k tanci a otřepané „Smím prosit“ bylo slyšet čím dál tím častěji. Netrvalo dlouho a taneční plocha byla plná.

Po krátké přestávce se ve tři čtvrtě na deset roztřepaly penízky na

opascích oktávánkách, a dalo se tedy předpokládat, že na řadu právě přišlo „Orientální předtančení“. Tzv. „hrudní tance“ – podle sekundánů a terciánů – měly složitou choreografii a všem se evidentně líbily. Zvláště páni profesori byli nadšení.

V následném Maturitním filmu se projevil vraždící sklony zástupce ředitele pana profesora Příbika (ať mi

promine toto nařčení, vím, že jeho podobnost s vrahem byla čistě náhodná) a toto povedené, lehce brutální dílo v nás zanechalo dobrou náladu, která se ještě víc a víc prohlubovala s příchodem české kapely Trombenik.

Tentokrát se ani dlouho neváhalo nad známým „Tančit, či ne?“ a rovnou byl parket totálně obsazený. Paní profesorka Reischigová se točila jako o život

Oktáva 2007

a jen pár lidí vydrželo nečinně sedět na svém vyhrátém místě na židli a pozorovat povětšinou své ratolesti na ploše pod pódiem. Největší úspěch zaznamenala píseň věnovaná tchyním, hlavně tedy u tchyní.

Zatímco se v hlavním sálu plesalo, v druhé místnosti si oktávání hráli na businessmany a prodávali kalendáře, v nichž byli nafoceni.

„Jeden za 200,- Kč, když dáte víc, dostanete rudou růži!“

Atmosféra byla skvělá a přesně o půlnoci odcházející kapela Trombenik sklidila obrovský úspěch. Protože jsem i já z divadla odcházela chvíli po dvanácté, nevím, co se dělo potom, ale vzhledem k faktu, že druhý den oktávánům odpadla škola a všichni vypadali unaveně i ve středu a ve čtvrtek, tuším, že večer ještě zdaleka nekončil...

Letošní maturitní ples byl můj úplně první ples v životě, tak možná nejsem

objektivní, ale celá akce mě nesmírně nadchla a podle reakcí ostatních se to prý povedlo. Každopádně už se těším na příští rok a rozhodně si nenechám ujít příležitost vidět pánské osazenstvo školy se strojeným výrazem a kravatou kolem krku.

Alžběta Kovandová / sekunda

>> Sextáni se střídají v Annabergu

Německo aneb Cesta tam a zase zpátky?!

Ježíši, kam to jedeš, ty blázne? Co tam budeš půl roku dělat? Jsi magor, kámo! Hehe, ty a Německo, jasnýýýý. Tohle je citace pár nejobvyklejších výroků (ne doslova, ale většina se jich nesla v podobném stylu) a reakcí na mé sdělení, že jak to tak vypadá, tak celých prvních pět měsíců školního roku strávím v Německu. Skoro to vypadalo, jako když jedinej člověk, co se těší na to, že odjedu (i když tohle nadšení mě na pár posledních dnů a týdnů doma opustilo), jsem já sám. Naše (teď už musím spíš říct vaše) předsudky a mylné představy o Němcích, bohužel, ještě skoro nikoho neopustily, což je, vzhledem k realitě, kterou jsem měl to potěšení poznat, škoda.

Ano, opravdu to bylo potěšení. Doufám, že nejenom pro mě, ale i pro těch několik Němců, které jsem stihl poznat a odvážil se je po dobu svého pobytu nazvat kamarády. Jestli se nemýlím, tak jedna z těch polopravd o nich je, že jsou to nekamarádští a nespolečenská tvorové, kteří už z principu nemají rádi Čechy. A teď přijde jedno velice (alespoň v tento okamžik pro mne) překvapující sdělení. *Nejsou.* Většina z vás asi nikdy nezažila pocity, kdy stojíte přede dveřmi třídy plné úplně cizích lidí, mluvících jazykem, kterému v jejich podání skoro nerozumíte, nikdo z nich ani neví, že se tam objevíte, a vy máte vejít a přežít s nimi půl roku a, pokud možno, pokusit se najít si aspoň těch pár kamarádů, na které je člověk zvyklý z doma, aby zahnal hrozící nudu (což se ale bohužel ne vždy podaří). V tenhle okamžik to vypadá skoro jako nesplnitelný úkol, vybaví se vám ty nejhorší pověry a zmínky o cizích národech, co jste v životě slyšeli, a v takovémhle stavu se vydáváte vstříc dobrodružství a novým zážitkům...

Podrobnější návod na to, jak to udělat, si nechám pro sebe, nebudu to případným zájemcům o pobyt v zahraničí usnadňovat, hezky si na to přijděte sami, každý, kdo někdy někam jel, si tím prošel, nevím, proč vám to zlehčit. Prozradím jen, že nejjednodušší způsob je se k někomu na první pohled sympatickému a komunikativnímu takříkajíc „přisrat“.

A opravdu to funguje. Po pár dnech či týdnech zjistíte, že se možná ty předsudky mýlí. Je dokonce možné, že jsou

Možná se i naučím německy...

S představou naučení se krásného německého jazyka jsem 1. února odjel směr Annaberg-Buchholz. Vzdálenost to není velká. Vzdušnou čarou jen něco přes 150 kilometrů. Pokud ale nejedete autem, cesta vám potrvá nejméně čtyři hodiny, nejvíce hodin šest. Annaberg je totiž malé krušnohorské městečko s přibližně dvaceti tisíci obyvateli a doprava sem není úplně jednoduchá. Přesto je ale velmi poučná. Když projíždíte přes Sudety, vystoupáte až do Vejprtu a následně opět sjedete dolů do Annabergu, připadáte si jako ve stroji času. Nejdříve se během 140 km dostanete dvacet let nazpět, přičemž pouhým přejetím státních hranic se opět octnete v současnosti.

Annaberg je sice od pohledu západní Evropa, přesto tady ale lze najít mnohé pozůstatky DDR. První, co Čecha při rozhovoru s místními překvapí, je fakt, že stále používají ono Hitlerovo „*Tschechei!*“ Používá to každý bez ohledu na věk, vzdělání či politické přesvědčení. A proč? Říkali to jejich rodiče... Další věc, která musí překvapit, je množství skinheads ve městě. A to skinheads jak nacionalistických, tak překvapivě i pravých, kteří se hlásí ke svým jamajským kořenům. Ti druzí by zas až tak problém nebyli. Když ale člověk uvidí skupinu lidí s tričky *Thor Steinar* (asi nejnámější rasistická značka oblečení), úplně jistě se necítí. Zatímco u nás v chudých regionech vzrůstá extremismus levicový (komunismus), tady je to naopak extremismus pravicový. Bezpečnost je tu ale bezpochyby mnohem větší než v Praze. A samozřejmě valná většina lidí, co jsem tu poznal, „*nazis*“ nesnáší a dělá si z nich srandu. Lidé jsou tu už od pohledu milí, v obchodě se na vás každý usmívá, což je přece jenom oproti Praze určitý rozdíl.

Na to, jak je Annaberg malé město, není zdejší škola až tak špatná. Jednotlivé vyučovací hodiny jsou většinou méně smysluplné než ty pražské. Přesto je zde kupříkladu angličtina na relativně dobré úrovni a rozhodně tu není tři hodiny týdně jako na PORGu. Navíc systém volitelných předmětů je mnohem lepší než na naší elitní škole a možnost výběru je tu mnohem větší (o maturitě z matematiky ani nemluvě). Na co ale student PORGu není zvyklý, je počet studentů a neustálé přecházení z učebny

i kompletně mylné (samozřejmě, výjimky jsou, ale nebudu je jmenovat, protože jich je výrazná menšina).

Jak se to vlastně dá přežít, těch pět měsíců? No, je tu škola, která mi toho obecně až zas tak moc, co se týče vzdělání (kromě němčiny a znalosti německého hospodářství, případně toho, jak vlastně Německo vypadalo po druhé světové válce), nedala. To zabere, spolu s obědem, čas tak do čtyř. Co pak, to se hodně odvíjí

do učebny. Situace se bohužel v tomto pololetí ještě zhoršila. Škola byla dříve rozdělena do dvou budov. Ted' se ovšem ta větší z nich rekonstruuje a celá škola se tak musela přesunout do budovy jedné.

Za tu krátkou dobu jsem si již seznámil s relativně mnoha studenty svého gymnázia a měl jsem možnost si o nich udělat alespoň částečný obrázek. Mimo školu je potkávám prakticky jen u piva a nejsem si vědom, že by

měli mnoho jiných zájmů. U piva ale bohužel často neznamená v hospodě. Hospody jsou tu totiž velmi drahé i pro Němce, takže je navštěvují hlavně v zimě, usrkávají své tři piva za večer a těší se na léto, kdy budou moci konečně popíjet venku. Že může být ještě hůře, jsem si uvědomoval pokaždé, když jsem šel v noci sněhovou vánicí domů a stále jsem na zastávkách potkával skupinky mladých lidí popíjejících své „lahvče“. Velké oteplení v posledních pár týdnech však nezasáhlo jen Prahu a samozřejmě již nezbývá ani mně nic jiného (chci se učit německy) než popíjet v ulicích, parcích, na parkovištích, zastávkách... Dokonce jsem jednou byl i na bývalém hřbitově.

Tschechische Austauschschüler am Landkreisgymnasium

„Ja, ich komme wieder“

Annaberg-Buchholz (jas). Fliegender Wechsel in Sachen Austauschschüler am Landkreisgymnasium Annaberg-Buchholz könnte man sagen. Jan Dobeš, Gymnasiast aus Prag, verließ nach ca. fünf Monaten die hiesige Bildungseinrichtung wieder und sein Klassenkamerad aus der tschechischen Hauptstadt, Jakob Urba, trat letzten Donnerstag die Nachfolge an. „Ich gehe mit einem lachenden und einem weinenden Auge. Nie hätte ich gedacht, dass es in Deutschland so schön ist. Bei uns in Tschechien existieren leider immer noch sehr unterschiedliche Meinungen über dieses Land“, drückte es der Elfklässler gelinde aus. Am Landkreisgymnasium und in Annaberg überhaupt fand er sofort Freunde. „Jan war uns vom ersten Augenblick an sympathisch und auch leistungsmäßig sehr gut. Er wird uns sehr fehlen“, sagte einer seiner neuen Freunde Alexander Münch. Das

etwas anders als in seiner tschechischen Heimat. Hier geht seinen Worten zufolge alles geordneter zu. Außerdem gibt es Klingelzeichen. Anders ist auch, dass man jede Stunde in ein anderes Klassenzimmer umziehen muss. Nur die Pausen fand er zu kurz.

Auch von der Lehrerschaft kamen nur lobende Worte zu diesem jungen Mann. Sein Nachfolger äußerte sich nach seinem ersten Schultag im Erzgebirge ebenfalls gut. Jakob freut sich sehr auf die Zeit hier und möchte viel über Land und Leute erfahren und natürlich der deutschen Sprache richtig mächtig werden. Im Nachbarland können die Schüler zwischen französisch und deutsch wählen. Beide Jungs entschieden sich für deutsch, schon aus Gründen der Grenznahe. Zustände kam der ganze Austausch auf Initiative des Schulleiters der Partnerschule. Untergebracht war Jan in Buch-

Jakob und Jan sind auch in Prag Klassenkameraden und Freunde. Foto: Jana Schaarschmidt

Článek o dvou PORGánech v německém tisku

od počasí, a tedy i ročního období. Skate se pro mě stal skoro denním chlebem. Jinak je možnost jít do kina, začít hrát fotbal, tenis, na večer se najde pár útulných klubů. Co víc? Moc nic. Člověk navyklý na rušný život pražský se tu časem prostě nudit začne, to je nevyhnutelné.

A proč vlastně onen nadpis? Jednou z nepopíratelných výhod Německa (a Annabergu speciálně) je jeho poloha vůči České republice, tedy – leží hned za hranicemi. Díky tomu není problém se zajet na víkend na všechny Němce podívat, a v pondělí, byť lehce unavený, sedět opět ve své útulné, vyzdobené české školní lavici, poslouchat svůj mateřský jazyk a říkat si, jaká ta škola v tom Německu byla vlastně krásná a pohodová a jak se tam krásně studovalo, když tam po mně, žákovi s nálepkou „Austausch-schüler“, vlastně nic nechtěli.

Jan Dobeš / sexta

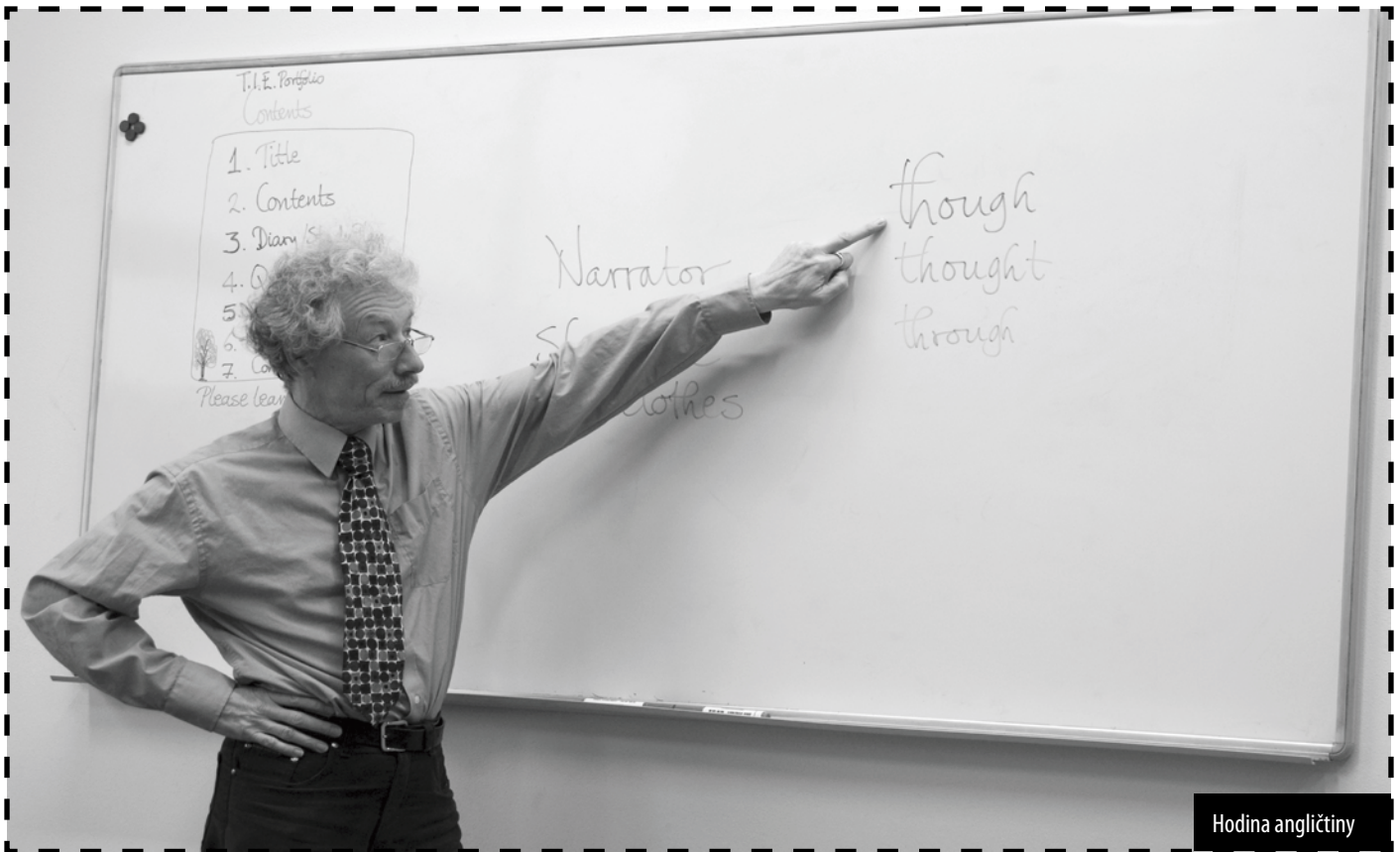
v Annabergu již strávil první pololetí

stejná. Lidé, které tu znám, mě též stále nepřestávají překvapovat. Pokud si člověk neznaný místních poměrů myslí, že slavná německá čistota je samozřejmá a budovaná občany, musím říci, že minimálně u mládeže tomu tak není. Na otázku, kde je odpadkový koš, do něhož bych mohl vyhodit svoji flašku od piva, mi jeden z Němců odpověděl pouze zvednutým obočím a hozením oné flašky o zeď nejbližšího domu. Nutno dodat, že to bylo přímo v centru města. Taky jsem musel zvednout obočí.

Asi největší problém, se kterým jsem se tu setkal, je krušnohorský dialekt. Na jedné straně mám problémy mu porozumět, na straně druhé se bojím, že se ho naučím až moc. Už jsem ovšem částečně podlehl a místní *nö* jsem si zamiloval. Používám ho již nejen místo německého nein, ale také místo českého ne. Nemohu tvrdit, že se netěším do většího města. Možnosti chodit na koncerty, výstavy nebo jen do příjemné hospody jsou tu velmi malé. Jinak jsem tu spokojený, bydlím v milé rodině a potkal jsem tu spoustu zajímavých lidí. A možná se i naučím německy.

Jakub Vrba / sexta

t. č. v Annabergu

>> Kterak mudlům v B(rad)abících otevřeli bránu

Jít udělat reportáž na gymnázium Open Gate je lákavé z mnoha důvodů. Na školu, kterou jedni rozpačitě podporují a druzí označují za sociální experiment s krátkou budoucností, si každý rád udělá svůj vlastní názor. Krom toho je zde množství podobností s naším vlastním ústavem – přece jen, soukromé osmileté gymnázium, rodinná atmosféra (128 studentů), často užívaný přívlastek „elitní“ – nepřipomíná vám to něco?

> Předúvod

Stalo se již dobrým zvykem, že v každém čísle PORGazeenu naleznou čtenáři reportáž z jiného gymnázia. Těžko říct, co kdysi zapříčinilo vznik tohoto nepsaného pravidla. Patrně to souvisí s pocitem sociální izolace, kterým, doufám ne jenom já, často trpím. PORG může být sebevíc ultrahypersuper lepší školou, nicméně faktem zůstává, že na ní studenti stráví osm let. Osm let! Každý den stejná tramvajová zastávka, stejný vchod, stejná mísa na záchodech (červená! viz článek Martina Dražana)... Troufám si říci, že každý student z vyšších ročníků latentně touží alespoň na pár dní opustit PORG a zkusit „něco jiného“. A tak aspoň prostřednictvím těchto reportáží student může dosáhnout nirvány a na pár minut je mu umožněno přerušit děsivý koloběh porgánské reality. Necht' je tedy následující reportáž katarzí pro vaši duši a přinese mnoho hlubokých prožitků.

> Brána se otevírá...

Z Říčan je to do Babic co by kame-nem dohodil. Náš trojlístek měl cestu znatelně usnadněnou – na říčanském nádraží nás očekávala naše průvodkyně paní Dita Fuchsová (manažerka Open Gate pro vnější vztahy), které bychom chtěli hned na začátek poděkovat nejen za přívaz a odvoz, ale za celkovou ochotu a otevřenost, s jakou nám bylo umožněno prohlédnout si školu.

Babice byly patrně obyčejnou vesnicí, dokud zde před dvěma lety nevyrostla kolejná škola Open Gate. Od té doby je tu o poznání větší frmol a ceny pozemků vzrostly. Míjíme oprýskané baráky a zčistajasna se před námi zjevuje brána a oplocený sedmihektarový areál Open Gate. Na první pohled to působí jako fotomontáž – ještě uplyne nějaký ten pátek, než

se zdejší krajina skamarádí s novým přírůstkem. Naše průvodkyně recepčnímu nahlašuje „Fuchsová s dětmi“ a vjíždíme dovnitř. Jsme za branou.

> Základní informace

Za existencí školy stojí altruismus miliardáře Petra Kellnera (zakladatele finanční skupiny PPF), respektive jeho ženy Renaty. Prvotní vize podpořit nadané studenty ze sociálně slabšího prostředí vyústila před pěti lety v založení Nadace Educa, teprve později přerostla ve větší projekt v podobě samotného kolejniho gymnázia Open Gate (postaveno před dvěma lety).

Myšlenka postavit soukromou školu, na které se budou pospolu učit studenti jak z bohatých, tak ze sociálně slabších rodin či dětských domovů, byla od počátku ostře sledována médii

a nezřídka kdy kritizována jako čirá utopie. Nikdo tak docela nechápal, jak bude probíhat výběr studentů. Nám situaci ozřejmila samotná ředitelka Nadace Educa Hana Halfarová (mimo jiné též školní psychologka a vedoucí kroužku břišních tanců).

Nadace Educa prakticky zajišťuje přísun studentů – rozesílá informační materiály do dětských domovů po celé ČR a úzce spolupracuje se sociálními pracovníky. Výsledkem je současný stav, kdy plné školné (470 000 Kč za rok) platí jen deset procent ze 128 studentů (osm tříd po šestnácti), zbylých devadesát procent má studium buď plně dotováno, či se na školném podílí na základě rodinného příjmu ve vztahu k výši životního minima (maximální participace na školném je 100 000 Kč). Statistika nuda je, má však cenné údaje: „Ve školním roce 2005/2006 studovalo v ročnících od primy do kvinty 11 dětí z dětských domovů, 2 děti z Klokánku – Fondu ohrožených dětí, 3 děti z pěstounské péče, 39 dětí z neúplných rodin a 56 dětí z rodin úplných.“

> Škola jako domov

Myslím, že spíše než na základě sociální skladby studentů je namístě hovořit o Open Gate jako o první kolejní škole v České republice. Co to znamená v praxi? Studenti se ve škole učí, tráví

v ní své mimoškolní aktivity, jí, spí (ne během hodin jako PORGáni), bydlí. Tento model „boarding school“, který je běžný v zahraničí, u nás známe pouze díky Harrymu Potterovi. Srovnání s Harrym Potterem je namístě – jak nám řekl ředitel Open Gate Petr Albrecht, Harryho Pottera zmiňovali uchazeči o studium při pohovorech nejčastěji a spatřovali určitou symboliku mezi podobností slov Babice a Bradavice. Krom toho studenti bydlí ve čtyřech Hausech rozlišených podle barev (zde je rozdíl – dva Hausy pro kluky, dva pro něžné pohlaví). Po vzoru britských kolejních škol, kterými se Open Gate inspiruje a kam občas vysílá své profesory načerpat zkušenosti, bydlí na každém Hausu jeden manželský pár, který se o studenty stará.

Namísto famfrpálu se studenti po škole mohou věnovat rozličným „mimoškolním“ aktivitám. Ty již nemusí trávit ve školní uniformě, jež je kolekce šesti kusů oblečení, které student může libovolně kombinovat.

V pondělí jsou to projekty – ty probíhají ve čtyřech semestrech a trvají sedm týdnů. Po sedmi týdnech následuje výstup formou prezentace a čtrnáctidenní pauza na zápis do projektu nového. Projektem může být například zvelebování areálu (aktuálně budování jezírka), drezura koní, budování školní posilovny... Když student zatoužil poznat, jak se staví katapult, škola zajistila materiál a během sedmi týdnů se postavil katapult. Jak nám vysvětlil jeden ze

sextánů, obecně na Open Gate platí, že pokud sepišete sebešilenější nápad do srozumitelné formy na jisté úrovni, máte reálnou šanci, že se dočká realizace.

V úterý a čtvrtek mají studenti kroužky. Mohou hrát tenis, plavat, sochařit, fotit, zpívat pod vedením Eduarda Klezly, navštěvovat mediální seminář.

Ve středu po škole si studenti stejně jako v pátek a o víkendu mohou užít volno. Tráví je kulturními výjezdy do Prahy, někteří však naopak zůstávají ve škole a užívají si cenné chvíle, kdy tu nikdo není. Pro zdejší páry jedna z mála intimních chvil.

Navečer je v rozvrhu „studijní doba“. Spíše než studium je to však jakási duševní očista, jeden z mála okamžiků dne, kdy je student sám se sebou a může si v klidu zadumat.

> Školvedoucí

Pan ředitel Petr Albrecht si na nás našel půl hodiny, za což mu tímto velice děkujeme. V jeho kanceláři, obklopení minimalistickými obrazy (rozuměj: prázdné rámy), jsme se dozvěděli mnoho užitečných informací o škole, kupodivu i o té naší. Především to, že řediteli se stávají i příjemní chlapci, se kterými si člověk může přátelsky popovídat a kteří jsou nakloněni iniciativám studentů. Ti se například s vedením scházejí ve studentské radě, kde se pravidelně řeší problémy školy, přání a stížnosti studentů. Vedení se poté snaží studentům vyhovět, s tím, že oni sami se v řešení problémů musí angažovat. Příklad: chceš navštěvovat svoji přítelkyni, která je na jednom z dívčích Hausů? Vymysli pravidla, za

Ředitel školy Petr Albrecht

nichž to bude možné, a uvidíme, zda je to reálné.

Je hezké vidět, že vzájemná komunikace je možná a asi i plodná. Dále nám bylo řečeno, že profesorský sbor je tvořen deseti anglickými rodilými mluvčími (kolik že jich budeme mít příští rok my?), z nichž část má již bohaté zkušenosti s učením na boarding school z ciziny.

Pan ředitel vypráví o svém nelehkém úkolu. Před dvěma lety bylo všechno detailně naplánováno na papíře, a až postupem času se ukazuje, nako-

lik odlišná je realita. Nikdy přesně nebyl připraven na to, co znamená ve škole žít. Na důkaz nám ukazuje výtisky již zaniklého školního časopisu Noise – na první pohled těžce undergroundový plátek nabitý energií, který si svou podobou nezadá s občasnějším *Volá Londýn* kolujícím po pražských kavárnách. Autoři zde vtipně, bystře a cynicky popisují své pocity na Open Gate (na jedné straně fotka se studentem přelézajícím plot s nápisem – Svoboda: když ji miluješ, není co řešit), vysmívají se názvu „Open Gate“, to vše v živelném duchu mladých

revolucionářů. Redakce byla takticky partyzánsky anonymní, přesto ji každý na škole znal – sám pan ředitel si s autory dával schůzky a diskutoval s nimi o neférovosti anonymního psaní.

Protesty jsou zdravé a více než zdravé logické – studenti letošní sexty nastoupili na Open Gate v přibližně 14–15 letech a během pár dní si zvykali na zcela odlišný režim, se kterým nikdo z jejich vrstevníků mimo Open Gate nemá zkušenosti. Členové již tak dost zmatené generace jsou tak zmateni ještě více. Zajímalo by mě, jak to bude

Ležérně uniformované samostudium

v budoucnu – budou mít letošní primání odchovaní režimem Open Gate někdy v budoucnu chuť se bouřit? Napadne je taková myšlenka vůbec?

Petr Albrecht hovoří o změnách minulých a budoucích. Pochvaluje si, že jsou studenti nyní na Hausech ubytováni ve věkově heterogenních skupinách, zlepšují se tak prý vztahy mezi ročníky. Do budoucna se plánuje zapojení studentů starších osmnácti let do samotné organizace školy, jako pomocníků do výuky, prostě aby měli větší zodpovědnost. Jak to ale dopadne v praxi?

Zlepšit by se také měla informovanost rodičů a komunikace s nimi.

Nasadě je pochopitelně srovnání s PORGem – obě školy jsou malé, soukromé a veřejností často označované jako elitní, tomu se ředitel Albrecht důrazně brání: označení školy jako „elitní“ totiž popírá celkovou myšlenku školy nabízet kvalitní vzdělání bez ohledu na sociální postavení.

Nadšení dojmy z energického a přemýšlivého ředitele, míříme se skupinkou sextánů do školní kavárny a cestou uvažujeme, jak je na tom se svou „elitností“ PORG...

> „Všechno jde... když se chce...“

Sedíme v kavárně a je nám blaze. Je tady cítit život. Na schodech minete cedulku s nápisem „NO ENTRY TEACHERS AND HOUSEMASTERS“ a ocitnete se v obrovské místnosti s koberci a nábytkem z antikvariátů. Stěny jsou živelně pomalovány studenty.

Večer je tady prý natřískáno, ostatně není se čemu divit – jde prakticky o jedinou zabydlenou společenskou místnost. Navíc kofola za sedm káček? Cappuccino za pět? Taky bych tu byl furt.

Ptáme se sextánů, jak vycházejí se svými mladšími spolubydlicemi, jestli změna skutečně vedla k prohloubení

Studentská kavárna

vztahů. „Je to na nic. Dřív jsme si vždycky večer povídaly s holkama o všem možným, ale teď?“

S třináctiletýma holkama se nemám o čem bavit,“ říká Zuzana, která je zároveň hlavním iniciátorem vzniku kavárny. Není věru snadné najít společný kompromis...

Opět se dozvídáme o psychické náročnosti kolejního života. Spousta studentů už Open Gate z tohoto důvodu opustila – nebyli schopni skousnout svazování pevně daným režimem. Ptáme se, zda v takovémto prostředí vůbec může vykrystalizovat vážnější vztah. „Může.“ A mají ti dva nějakou možnost se intimně stýkat, když se nemůžou navštěvovat na kolejích? „Ale jo, všechno jde... I na tom záchodě... Když se chce...“ Raději utínáme debatu a začínáme jiné téma.

Tážeme se po smyslu bytí několika koz a ovcí, které nám naše průvodkyně před chvílí ukázala. Pochopitelně mají sloužit ke zlepšení vztahů mezi zvířaty a lidmi, studenti se však jen usmívají. Je prý fajn, když se na jaře zvířata vypustí a pohybují se volně po školním pozemku. Jinak k žádným výrazným prohloubením vztahů mezi lidmi a zvířaty nedochází. (HT: Nedívím se, také nevím, jestli bych si po celodenním vyčerpávajícím režimu šel hrát s kozou).

Letošní sextáni nejsou v záviděníhodné pozici. Vydupávají či spíše stavějí cestičku pro následující gene-

race studentů, aniž by přesně tušili, kterým směrem vůbec jdou. Za dva roky budou prvními absolventy Open Gate a bude se logicky očekávat zúročení jejich kvalitního čtyřletého studia. Sextáni jsou se spoustou věcí nespokojeni, na druhou stranu si už nedokážou představit, že by měnili školu. Asi je to opravdu „o zvyku“.

> Závěr

Nenavštívili jsme „bohulibý projekt nejbohatšího Čecha“. Navštívili jsme živý, energií překypující organismus. Gymnázium, které někam spěje, snaží se postupně vyvíjet, zlepšovat. Že k vysněnému cíli vede cesta trnitá, je jasné.

Škola musí přečkat dva roky v zakonzervovaném stavu – nyní jsou zde dvě kvinty a dvě sexty, za dva roky sextáni odmaturoují a teprve tehdy přijde nová várka studentů. Nezbyvá než držet palce do budoucna, až se škola usadí, plot zaroste plevelem a nebude studentům evokovat omezování svobody, ovečky vrhnou na svět mladá jehňata, omítky chytí vrstvičku prachu...

Martin Dražan, Hynek Trojáněk
foto: Jakub Hrab

Narozeniny přišli oslavit mladí i staří

>> Koráb (1891–2006)

Je čtvrteční podvečer v půlce prosince a před Korábem se začínají shlukovat lidé. Nejistě se s Jakubem rozhlížíme okolo sebe, přeci jen jsme TAM nikdy nebyli po setmění, ale překonáváme strach, vypínáme hruď, kontrolujeme, jestli máme čisté boty, a rázně vstupujeme DOVNITŘ. Vcházíme dveřmi ze strany parku, nemíříme tedy do kuchyně, ale do školy samotné. U schodů posedávají milé dívenky, zřejmě recepce, přidáváme se k hloučkům stoupajícím vzhůru. Zdoláváme několikero schodišť, procházíme dlouhými chodbami, až se konečně dostaneme do velké, prostorné místnosti s vysokým stropem. Zřejmě něco mezi aulou a tělocvičnou. Kdyby se nenacházela ve zcela posledním patře budovy, přiřkláněli bychom se spíš k druhé variantě. Je každopádně zaplněna židlemi a na jejím konci je pódium, po němž kmitají lehce nervózní (soudružky?) učitelky a jejich žáci a žákyně. Místa k sezení se zaplňují, my zaujímáme pozice zcela v rohu na konci místnosti. Činíme tak samozřejmě s ohledem na náš původ a lehký skepticismus, který se nás jal ihned, co jsme do místnosti vstoupili – „Hele vole, co tady děláte, jako?“ Uvítání vpravdě korábanské, řekli byste. S absolutním klidem – který si za pár let stravování na Korábě osvojí úplně každý – pokyneme na pozdrav a plni očekávání usedáme. Koráb slaví narozeniny.

Po krátkém uvítání následuje film, světla zhasnou a show může začít. Zpočátku se autor snímku snaží zaměřit na historii školy, která je vskutku pozoruhodná (viz doplňky k naší reportáži), bohužel se ale brzy dostane do současnosti, v níž se neorientuje tak jednoduše. Kamera bloudí třídami, ukazuje jednotlivé učebny, zajímavosti týkající se jak vybavení, tak

výukových metod. Snímek působí téměř surreálně, zvláště pasáže týkající se relaxace na trampolíně a také záběry z plaveckého kurzu by si v ničem nezadaly s nějakým hodně divným studentským filmečkem promítaným třeba na Letní filmové škole. Technické provedení je samozřejmě na úrovni rodinného videa, ale nechceme být v tomto případě přehnaně kritičtí, forma souzní s obsahem. Dílko svůj účel zřejmě plní na jedničku, děti během projekce výskají, objeví-li se na plátně, a rodiče se zájmem sledují tento, pro nás trochu nepolapitelný, PR materiál.

Když film skončí, máme konečně šanci se rozhlédnout okolo a prozkoumat publikum. Prim hrají pochopitelně rodiče těch nejmladších žáků, kteří přišli svá dítka podpořit, tak jak se na každé besídce sluší. Zaposloucháme-li se však do jejich rozhovorů, zjistíme, že mnohdy nejsou pouze rodiči, ale také absolventy a je dost dobře možné, že i rodiče těchto rodičů jsou absolventy Korábu, který si teoreticky mohl odchovat až pět generací. Samotný syžet besídky je veskrze klasický, jak se můžete přesvědčit na fotografiích. Schéma podobných akcí se za desítky let prakticky nezměnilo, formanovská atmosféra lehké trapnosti a nervozity byla přítomna i zde. Možná jen ruštinu vyměňte za angličtinu (zpěv *Old Mc 'Donald had a farm*) a místo mazurky si stříhnete aerobic a breakdance. Za zmínku rozhodně stojí pěvecký sbor Korábáček, mající na škole poměrně velké renomé. Nadmíru příjemné bylo pozorovat členy místní mafie, jak přemáhají stud a sborově pějí některou z lidových či vánočních písní.

Nejsilnějším zážitkem, s nímž jsme odcházeli, bylo vědomí stáří Korábu a jeho bezesporu neopomenutelná role v Libni a okolí. Snad jsme trochu přispěli k demytizaci toho zvláštního místa, kde desítky z nás každodenně dostávají svůj oběd a jednou za čas třeba utrpí nějakou tu lehkou

újmou na zdraví. Viděli jsme ten večer i odlišnou stránku tamější reality. Roztomile zpívající prvňáčky, načančané pubertáčky, nervózní mladé umělce zápolící se svými zobcovými flétnami i staré dobré lumpíky tentokrát v trochu jiných rolích.

Matěj Strnad / septima

>> Historie Korábu

1890, 21. SRPEN Libeňská obec započíná stavbu školní budovy s číslem popisným 350-VIII v ulici Trojanova, nesoucí od roku 1904 nové pojmenování „Na Korábě“ podle domu Koráb dominujícího okolním domkům na návrší.

1906, 1. LISTOPAD Ze školy „Na Rasáku“ jsou přestěhovány „Na Koráb“ dvě oddělení chlapeckého útulku. Tímto vzniká Městský útulek pro chlapce v Praze VIII-Libni „Na Korábě“ (předchůdce nynější školní družiny).

1908, 11. LISTOPAD Zahájení druhé přístavby, která uzavírá budovu do nepravidelného čtyřúhelníku a obohacuje školu mimo jiné i o sakristii (dnešní aula).

1910, 21. ÚNOR Je provedeno slavnostní svěcení školy za hojné účasti městské honorace. Ve vysvěcené kapli jsou taktéž odslouženy první bohoslužby.

1914, 1. SRPEN V rámci všeobecné mobilizace jsou císařem pánem povoláni na frontu i korábští kantoři příslušných mobilizačních ročníků. Z tělocvičen školy jsou zřízeny sklady pro vojenské lůžkoviny.

1918, 28. ŘÍJEN Chlapci z útulku spontánně vítají vznik republiky a zbavují budovu a učebny symbolů habsburského mocnářství.

1918, 13. LISTOPAD Budovu školy těsně mine porouchané letadlo, které poté havaruje do pole u hřbitova.

1919, 14. ÚNOR Z učeben školy jsou odstraněny katolické kříže.

1919, 24. ZÁŘÍ Na své první a poslední inspekční cestě po městských útulcích navštěvuje inspektor J. Sedláček zdejší chlapecký útulek. Cestou zpět je natolik unaven a nastuzen, že následkem tohoto počátkem října umírá.

1932 Jsou přejmenovány městské útulky na městské školní družiny. Dětem školy je ztěžován přístup na hřiště S. K. Libeň i v doprovodu učitele.

1939, 15. BŘEZEN Škola je zabrána německým Wehrmachtem pro vojenské účely. Provizorně se vyučuje na škole „Lindnerově“ a „Na Zámečku“ až do 24. dubna. Družina, jejíž místnost je taktéž zrekvírována, je provozována od 17. 3. do 19. 4. v jídelně pomocné školy „Na Libuši“.

1943, 3. PROSINEC Za odbojovou činnost je na Pankráci i se svojí ženou popraven korábský učitel, nezlomný sokol a vlastenec Otomar Kefurt.

1948, 24. ÚNOR Převážná část učitelského sboru všech korábských škol v rámci Revolučního odborového hnutí podporuje manifestační stávkou komunistický puč.

1959, ČERVEN Škola získává poprvé právo rozsvítit na škole rudou hvězdu.

1981, 7. KVĚTEN Škole je poprvé udělen radou ONV čestný titul „Příkladná škola“.

1990, 22. LEDEN Pracovníci školy vyslovují nedůvěru ředitelce školy J. Karpiškové.

1993, ČERVENEC Jsou zapáleny a zdevastovány šatny a domek správce na Stadionu mládeže. Pachatel není samozřejmě vypátrán.

EDUARD ŠTORCH: „Libeňští šplhali jako kuny po skalách a písčítými výmoly vlečou unaveného Mamutika nahoru. Vyhnuli se medvědí sluji. Štěstí, že medvědi spí!“ Na Bílé skále nedaleko Bulovky se zvedá z kamene mladý muž a schovává sešit se zápisky. Píše se rok 1907 a tím spisovatelem není nikdo jiný než učitel školy Na Korábě Eduard Štorch. Jeho působíště mu jako nadšenému archeologovi velmi vyhovuje, vždyť tu na jedné školní výpravě nalézá pravou mamutí kost. Sešit, který si tak opatrně střeží, mu vyjde pod titulem Člověk diluviální, ale popularitu mu přináší až v rozšířené úpravě pod názvem Lovci mamutů. Populární spisovatel pro mládež ale byl v první řadě pedagogem-pokusníkem a jeho školní farma na Libeňském ostrově je dodnes předmětem zájmu studií o pedagogickém reformismu.

REYNOLDS KORANTENG Další z absolventů-televizních hlasatelů (po Mileně Vostřákové), tentokrát komerční televize Nova, je přes své exotické vzezření rodilý Libeňák. V Libni dodnes žije a jistě si na osmdesátá léta strávená v korábských zdech rád vzpomene.

Z Korábských listů vybral Jakub Vrba

>> Další Kryštof-piškot aneb Jeden den ve školce

Většinou se v PORGazeenu objevují reportáže z jiných středních škol. Proč neudělat jednou pro změnu reportáž ze školy mateřské?

V osm ráno dorážíme ke školce. Je tu docela živo – po ránu přijíždějí popeláři, rodiče i svačiny. Podle instrukcí stoupáme do druhého patra a pár minut stepujeme přede dveřmi s obrázkem berušky, abychom přišly přesně, jak se na správného PORGána sluší a patří.

V šatně očekáváme barevné skříňě, ale jsme zklamány, na naše přízemí prostě nemají. Visí tu látkové kapsy nacené teplým oblečením. Klepeme, vcházíme, zdravíme. Učitelka nás moc neregistruje. „*Tak co, Jáchyme, byla tady ta kytka takhle?*“ a zvedá květináč s kytkou větší než my. Podobných stromů je ve třídě ještě asi pět a to nepočítáme menší porost. Za pomoci Jáchyma postaví kytku tak, jak byla, a otočí se k nám. Protože přicházejí stále další děti, jsme ponechány svému osudu až do deseti hodin, kdy jdou ven.

Procházíme se mezi malinkými židličkami, postýlkami a domečky pro panenky a vzpomínáme na dětství... Po třech fotkách interiéru nám chcipl foťák. Náhradní baterky jsme nezodpovědně nevzaly.

Děti přibývá, jako by se množily dělení, a my už se nepokoušíme pamatovat si všechna jména. Vtom přichází nový chlapeček, kterého učitelka vítá slovy: „*Dobré jitro, my jsme se na tebe moc těšili, Kryštofe, jakpak ses vyspal?*“ Od dětí se ozývá pobavené: „*Jé, no jo, další Kryštof-piškot!*“ Ten se drží maminky a sedá si do koutku.

Protože je pondělí, je ve školce malovací den. Děti k malování používají jen základní barvy. Nemalují žádné konkrétní věci, jen si „hrají s barvami“.

Dnes dostávají modrou a červenou, a tak jsou na většině obrázků, včetně těch našich, fialové flekance.

Klárka, která, jak se později dozvídáme, začala chodit do školky teprve nedávno, maluje modré sluníčko. Ale při pohle-

Waldorfská školka na Petřinách

du na obrázky svých sousedů radši sluníčko přechmárá abstraktními motivy.

Po chvíli Eva (učitelka) cinká zvonkem a děti se staví do kruhu. Začíná rituál ranního vítání, kterého jsme se také zúčastnily. Zdravily se jmény a vzpomněly si na nemocné kamarády.

Poté si děti dvakrát zahrají kratoučkou divadelní hru o svatém Martinovi a žebráku.

Pak jsme pomohly dětem uklidit hračky, zejména stavebnici jménem

Kapla, se kterou si hrál už J. Motýl. Když skončí úklid hraček, děti si odchází mýt ruce, což opět provází rituál –

*„To jsou prsty, to jsou dlaně,
voda s mýdlem patří na ně.
A po mýdle kapičky,
aby nám voněly ručičky.“*

A hurá na svaču!! K dopolední svačině se podávaly housky s máslem a mrkví, keřirové mléko a kousky jablek. Kryštof-piškot, který se doposud her nezúčastňoval, se konečně aktivně zapojil mezi ostatní – vzal si dvě housky a největší jablko.

Děti už se připravují na zahradu, jenom k nám se ještě vrátí Jáchym. „*Chcete žvejkačku?*“ Monika si naivně vezme. Bohužel je to takovej ten stroječek, který jí přicvakne prst. „*Au!*“

Tak malej a už tak zkaženěj...!

Zkažené i nezkažené děti odcházejí na zahradu, kde si budou jistě mírumilovně hrát a nás se ujímá Eva. Konečně se můžeme vyptat na všechno, co nás zajímá.

Přihrádky, bačkůrky, galošky...

Na koně nemusíte jen do Chuchle

Něco o waldorfském školství

> Jaký je princip waldorfského školství?

Waldorfské školství pohlíží na děti trochu jinak než normální. Je založeno na nápodobě, fantazii a tvořivosti dětí. Učitelé a rodiče musí jít dětem příkladem a dělat jen to, co považují za správné. Děti učitelky považují za kamarádky a tykají jim. Učitel děti nehodnotí, nesrovnává a nepoučuje – jenom dětem ukazuje, jak se co dělá, a ony jej napodobují. Dítě je za každý výkon chváleno. Děti mají hračky jen z přírodních materiálů (dřevo, látka, ovčí vlna, vosk), protože hračky z plastu nebo gumy nejsou OPRAVDOVÉ.

Například LEGO® je sice geniální, ale když si s ním děti hrají, vědí, že do sebe všechny kostky pokaždé zapadnou. Při hře s ručně dělanými hračkami tuhle jistotu nikdy nemají a to je nutí přemýšlet a hledat rovnováhu. Školka se snaží, aby měly děti všechno opravdové a viděly, jak to funguje, pečou s nimi vlastní chleba, pracují s nářadím, starají se o zahradu, šijí, tkají, zpracovávají ovčí vlnu atd.

Rodiče se aktivně zapojují do všech akcí školky. Připravují pro děti slavnosti, jezdí s nimi na školky v přírodě a hrají jim divadlo.

Ve waldorfské školce se dělí rok ne podle ročních období, ale podle různých slavností, které jsou cirká jednou za měsíc (Svatováclavská, Martinská, Adventní...).

> Kdy vznikla waldorfská pedagogika?

První waldorfská školka byla založena v roce 1920 v Německu. Na začátku devadesátých let přišla waldorfská pedagogika z Holandska a Německa k nám. V petřinské školce vznikla první waldorfská třída jménem Motýlci. Podle slov Jiřího Motýla, který ji navštěvoval, ji ale pojmenovali až po něm.

V Praze ještě existuje waldorfská základní škola a lyceum.

Monika Kavanová, Hana Holubková / kvarta

>> Maturita z matematiky povinně?

Příští rok bude nejspíše prvním rokem státní maturity. I přesto, že má nová maturita mnoho kritiků, byl v roce 2004 schválen nový školský zákon, který její vznik umožňuje. Státní maturita se skládá ze dvou částí (viz rámeček). První a nejvíce diskutovanou je část státní (tzv. „společná“). Hodně emocí u ní vyvolala jak kvalita, tak malá možnost výběru. Druhou je část školní (tzv. „profilová“), která má „zohledňovat odborný profil škol a zároveň profesní a vzdělávací záměry žáků“ (srov. www.cermat.cz). Ředitel školy

může dle vlastního uvážení vybrat jak povinné předměty, tak případně určit nabídku, ze které si studenti mohou vybrat. U nás na škole se bude v rámci profilové (školní) části maturovat povinně z českého jazyka, angličtiny a matematiky. Zde si dovolím citovat z e-mailu, ve kterém pan ředitel popisuje důvody, které ho k takovému rozhodnutí vedly.

- Jsou to předměty s největší hodinovou dotací.
- Jsou to předměty, které jsou stejně jako ve státní části a PORG musí ve státní části uspět – jinak to školu strašně poškodí.

c) Maturovat ze státní části matiky – je nejléčí možnost, jak dostat jedničku.

d) Ministerstvo nyní stejně chce zavést povinnou matiku.

Studenti si samozřejmě mohou vybrat i nepovinné předměty. Ty „případně nabídně“ škola, jak uvádí pan ředitel, nebo bude možnost vybrat si něco z nabídky ministerstva (student bude muset vykonat zkoušku, kterou určí CERMAT – organizace, která maturitu připravuje a zajišťuje). Pevně ale doufám, že nabídka naší školy nejenže vůbec bude, ale že bude i rozsáhlá.

Profilová část by tedy měla ukázat, jaké je zaměření školy. Student se musí na maturitu připravovat a hlavně poslední dva roky se zaměřuje na předměty, ze kterých bude maturovat a kterým by se chtěl následně věnovat na vysoké škole. Podívejme se, co stojí na internetových stránkách naší školy: „První obnovené reálné gymnázium je školou poskytující všeobecné vzdělání, v učebním plánu je kladen velký důraz na vyváženost humanitních i přírodovědných předmětů. Na druhou stranu škola vytváří prostor pro možnost vlastní orientace studentů na předměty jejich zájmu – hlavním prostředkem k tomu je rozsah volitelných předmětů ve vyšších ročnících studia.“

Nechce se mi nyní polemizovat, kolik studentů PORGu zatím „vypadlo“ kvůli humanitním a kolik kvůli přírodovědným předmětům. Ani nechci psát obecně o tom, jestli je pravda, že škola „vytváří prostor“ pro „vlastní orientaci studentů“. To nechť každý posoudí sám. Nyní chci psát „jen“ o „matice“. Odpovídá tedy citovaný odstavec tomu, že matematika patří mezi předměty s největší hodinovou dotací na PORGu? Někdo může namítnout, že humanitní předměty dostatečně zastupuje český a anglický jazyk. Podle mě ale tyto dva předměty svým způsobem překračují tyto škatulky a potřebuje je každý, bez ohledu na to, jakou vysokou školu si následně zvolí. U matematiky to však neplatí. Je velmi mnoho oblastí, kde matematiku na maturitní úrovni nepotřebujete. Proč tedy studenty, kteří nejsou matematicky založeni, k maturitě nutit? Neměla by se potom škola budoucím primárním prezentovat trochu jinak?

Jak jsem již napsal, státní maturita je velmi kritizována (i) stran její kvality. O humanitní části se tvrdí, že je plná špatně formulovaných či úplné nereálných otázek, zatímco matematická část je prý velmi předvídatelná (a lehčí než maturita porgová). Když se bude student muset učit na relativně těžkou „porgánskou“ matematiku, bude si téměř muset vybrat týž předmět i v části státní. Učit se zároveň na maturitu z matematiky i z humanitních základů by bylo trochu nesmyslné. A je též velmi pravděpodobné, že z matiky dostane dobrou známku (zatímco z humanitního základu by kvůli nekvalitně připraveným a nepředvídatelným maturitám mohl dostat známku špatnou). Pro tohoto

smyšleného studenta však ona známka bude k ničemu, neboť matematiku dále dělat nebude. Hodit se ale bude škole. Podle výsledku škol ve státní části se budou dělat různé kvalitativní žebříčky. Pokud by naše škola dopadla špatně, ohrozilo by to její pověst, její prestiž. To by následně samozřejmě ohrozilo výše dotací, možnosti pobytů na dobrých zahraničních školách atd. Vše z toho je nepochybně pravda. Je ale otázka, jak moc by se naše škola „propadla“, kdyby humanitně založení studenti mohli dělat maturitu ze „svého“ předmětu.

Kvalita byla kritizována u „maturit

Maturitní zkouška se skládá ze společné a profilové části. Žák může rovněž skládat další, nepovinné zkoušky.

A) Společná část se skládá ze tří zkoušek, a to z:

> českého jazyka;

> cizího jazyka, žák volí z nabídky šesti cizích jazyků (angličtina, němčina, francouzština, španělština, ruština a italština);

> z volitelné zkoušky, žák volí z nabídky matematika, občanský základ, přírodovědně technický základ nebo informačně technologický základ.

Zkoušky z českého a cizího jazyka se skládají z písemné (didaktický test a strukturovaná písemná práce) a ústní části, zatímco volitelná zkouška se koná písemnou formou. Část maturitní zkoušky z ITZ (informačně-technologický základ) se koná přímo na PC. Povinností školy je připravovat žáka minimálně na dvě z uvedených volitelných zkoušek.

B) Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze 3 povinných zkoušek. Nabídku určuje ředitel dané školy stejně jako formu, témata a termíny konání těchto zkoušek.

Žák může dále konat nejvýše 4 nepovinné zkoušky, a to z nabídky stanovené ředitelem školy nebo z nabídky stanovené ministerstvem.

(zdroj: www.ceremat.cz)

nanečisto“, je otázka, jak bude vypadat maturita skutečná. Forma zůstane nepochybně stejná, je ale možné, že test bude obsahovat méně chyb. Též si nejsem jistý, jestli by se škola neměla spíše prezentovat úspěchy svých studentů při přijímacím řízení na vysoké školy. Nechci říct, že by se na ně humanitně založení studenti přestávali dostávat. Nepochybně by se ale nemohli připravovat tak, jak by mohli. Museli by se učit jak na maturitu z matematiky, stejně tak následně i na zkoušky na vysokou školu. Ačkoliv humanitní základ není optimální, nepochybně by pro ně byl mnohem lepší než povinná matematika. V rámci profilové (školní) části by si také mohli zvolit předmět,

který se jim doopravdy hodí. Škola jim takhle ale nenabídne to, co by mohla. Co hůř, výrazně jim uškodí.

Dovolím si položit poněkud demagogickou otázku: Je důležitější, aby škola byla „tabulkově prestižní“, nebo by mělo jít spíše o studenty? Jde o instituci PORG, nebo o „porgány“? Samozřejmě, škola s dobrou pověstí má více možností, jak zabezpečit vzdělání svých studentů. Je ale otázka, jestli daň v podobě povinné maturity z matematiky není příliš velká a jestli by si, jak jsem již uvedl, škola neměla zakládat na něčem jiném než na tabulce, jejíž kritéria jsou v médiích podrobována zdrcující kritice. A pokud chce ministerstvo zavést povinnou matematiku? Ano, to by situaci trochu změnilo. Zatím ji ale nezavedlo. Stejně tak je možné, že státní maturita vůbec nebude.

Je zřejmé, že ředitel musí valnou většinu rozhodnutí provádět sám, bez ohledu na momentální přání rodičů. Od toho tu máme školní radu, která by ho měla kontrolovat, a my musíme věřit, že svou práci dělá dobře. Otázka ale je, jestli zavedení povinné maturity z matematiky není již tak podstatná záležitost, že by se o ní měla vést diskuze jak mezi studenty, kterých se to velmi týká, tak mezi rodiči, kteří školu platí.

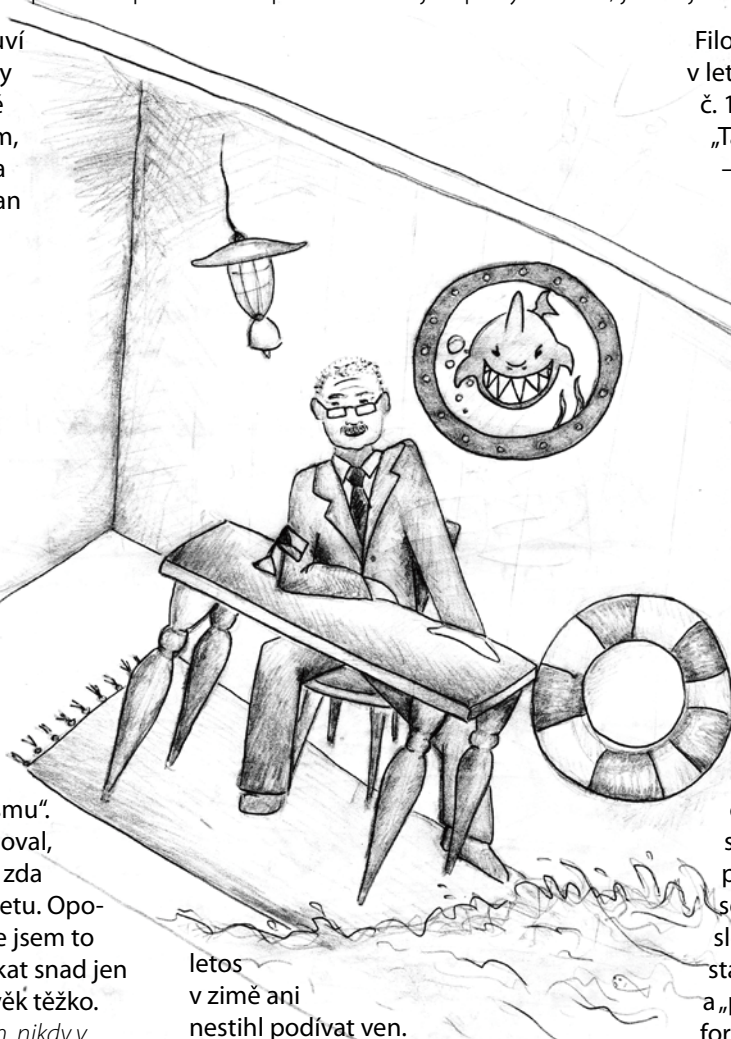
Myslím, že se všichni shodneme, že státní maturita není to pravé. Nechápu ale, proč boj se státní maturitou některým studentům ještě ztěžovat. Ačkoliv je pravděpodobné, že toto opatření pomůže škole se lépe umístit v žebříčku ministerstva školství, uškodí nepochybně mnohým studentům. Kdyby se studenti nemuseli povinně trápit s matematikou, mohli by se zaměřit na předměty, ve kterých by byli s to něčeho dosáhnout. Kvůli tomuto rozhodnutí se budou nejenom zbytečně s matematikou prát (a někteří nás kvůli tomu třeba i opustí), zhorší to navíc jejich šance dostat se na dobrou školu. Nestálo by za to alespoň první rok vyzkoušet, jak jsou studenti schopni složit maturitu, kterou si vyberou? Řada studentů z vyšších ročníků též nepředpokládala, že by mohla skládat maturitu z matematiky, a tak tomuto předmětu nepřikládala takovou důležitost, jakou by nyní měla. Chápu argumenty, proč maturitu z matematiky zavést povinně, nevýhody ale podle mě převažují.

>> Nemáte pravdu, pane prezidente!

Představte si, že se nalézáte na potápěčím se parníku uprostřed oceánu. Slyšeli byste raději z úst kapitána tvrdou pravdu, nebo se nechali uchláholit historkou o prasklém potrubí a šli spát? A teď vítejte zpátky v realitě, jmenuje se klimatické změny!

Na to, že politici často mluví demagogicky, populisticky či se občas dopustí nějaké lži, jsme si už u nás, myslím, zvykli. To, čeho se 9. února letošního roku dopustil pan prezident Václav Klaus, je ale taková nehoráznost, že nad tím zůstává rozum stát. V rozhovoru pro Hospodářské noviny totiž označil globální oteplování za falešný mýtus a zpochybnil celou zprávu Mezinárodního panelu pro klimatické změny při OSN z 2. února. Stovky špičkových vědců ze sto třinácti zemí, kteří na této zprávě pracovali, označil za „zpolitizované stoupence metafyzické ideologie environmentalismu“.

Dále pan prezident exceloval, když odpovídal na otázku, zda věří, že si ničíme svoji planetu. Opovnoval takto: „Budu dělat, že jsem to vůbec neslyšel. To může říkat snad jen pan Al Gore, normální člověk těžko. *Žádné ničení planety nevidím, nikdy v životě jsem neviděl a nemyslím, že nějaký vážný a rozumný člověk by to mohl říci.*“ Václav Klaus je zřejmě zaneprázdněn hraním tenisu, zhlížením se v zrcadle a obdržováním kimon, mezinárodních cen a čestných doktorátů natolik, že se

letos v zimě ani nestihl podívat ven.

Ani pan Václav Klaus mladší by určitě nechtěl, abychom ze sebe dělali šašky, jakmile reprezentujeme jeho (naši) školu. Proč tedy dovoluujeme člověku, který reprezentuje celý náš národ, aby dělal šaška ze sebe a tím i v očích zbytku světa z nás?

Filozof Václav Němec vystihl v letošních Literárních novinách č. 10 celý problém poměrně trefně: „Tato slova (slova Václava Klause – pozn. autora) mohou v člověku vyvolat nanejvýš rozpačité pocity, jaké se nás zmocní tváří v tvář vzpurnému děcku, které se sveřepě brání otočit svou hlavu k oknu, aby se přesvědčilo, že venku lijí jako z konve, a stále dokola nám tvrdí, že ne a neprší, protože si na sebe nechce vzít neoblíbenou nepromokavou bundu. [...] Co si však počít, máme-li před sebou dospělého člověka, který nás s přísně zdviženým obočím ještě začne mentorsky kárat, co že si to vůbec dovoluujeme, tvrdit takové nehoráznosti? A když je tento člověk navíc prezidentem naší země?“

Můžeme jen doufat, že se česká společnost nenechá strhnout populismem našeho prezidenta a neuvěří v to, co se nám snaží namluvit. Snad slova napsaná na prezidentské standartě něco opravdu znamenají a „pravda vítězí“ není jen prázdná formule. Pokud není, Václav Klaus by se neměl příští rok stát znovu prezidentem.

Martin Dražan / sexta

>> Rytmus života

Středeční podvečer začal jako každý jiný. Přišel jsem domů, udělal si jídlo, usedl ke stolu a automaticky sáhl po Mladé frontě Dnes, popřípadě Reflexu. K mému údivu se ale na stole nacházelo něco, co mě velice překvapilo. Časopis Rytmus života, který se nevinně rozkládal na stolní desce, přímo vybízel k přečtení. Už při pohledu z přibližně dvou metrů upoutal mou pozornost titulek velikosti menší knihy, který oznamoval, že se z nějaké Venduly stal bezdomovec. To, že nějaká Vendula přišla o domov,

pravděpodobně způsobilo i změnu pohlaví a po zhlédnutí nekvalitního fota s péřovou bundou a vytahaným svetrem bych tomu snad i věřil. Další objekt, kterého si člověk na obálce všimne, je vyzývává fotografie Kateřiny Brožové s nadpisem „BROŽOVÁ INTIMNĚ“ a podtitulem „Děsí ji sex“. Jak patrně z titulků, jedná se o samé novinářské skvosty, a tak jsem otevřel časopis a začal listovat.

Prvních deset stránek časopisu se věnuje stokrát probrané a zbytečně omílané sebevraždě skladatele Karla

Svobody, tomu, kdo kde seděl při smutečním obřadu, a tak dále. Nejde mi do hlavy, jak může být někomu věnována celá dvoustrana v celostátním deníku jenom proto, že si na pohřbu sedl vedle vdovy a při posledním rozloučení nevstal.

Jako v každém správně bulvárním časopise následuje módní policie, kde se rozebírá ta nejdůležitější věc na světě, tedy hned po penězích, a to sledování módních trendů a kontrolování, jak má kdo sladěné sako a kalhoty. Veronika Žilková nemá soud-

nost, je kvůli těhotenství už dvojnásobná a přesto nosí růžové šaty. Za to bych střílel.

Po balastu o rozsahu přibližně patnácti stran, kde anonymní redaktori sdělují prostřednictvím krátkých sloupků novinky ze světového šoubyznysu, se objeví strana věnovaná čtenářským příběhům. Nadpis „Sousedka, nebo špiónka“ zní velice zajímavě, možná se dají očekávat i prvky špionážního thrilleru, ale zdání klame. Příběh pojednává o obyčejné sousedské nevraživosti, za který autor-

ka dostala od redakce pětistovku.

Opravdu pikantní je rubrika „Sex není tabu“, kde se sice neptají čtrnáctileté dívky na to, jestli mohou ve vaně roztáhnout nohy, jako v dívčích časopisech, ale i přesto si jistě dokážete představit, jak rubrika vypadá

Společný jmenovatel celého časopisu je reklama na hubnutí. Je jich tam asi jen 598. Velkou část čtenářů bude pravděpodobně tvořit asociace bývalých zápasníků sumo, co chtějí získat zpět svoji postavu.

A konečně poslední strana nabízí

lákavou nabídku podprsének, s velice familiérními jmény jako Věrka, Hedvika, Dita nebo Viola. Možná je to jen jméno dívky, jejíž dekolt je v reklamě vyfocen.

Nejdůležitější nakonec, kdo toto vlastně čte? Sám se s tímto typem časopisů setkám maximálně při čekání u kadeřnice a na obranu svojí mámy musím říct, že u nás jsem tento časopis viděl poprvé v životě. Neodvážím se určit cílovou skupinu, pro kterou je tento časopis určen, stačí jen doufat, že to není nikdo, koho znám.

Martin Černý / kvinta

>> Toaletní papír

Toaletní papír: nepostradatelná věc pro každodenní život. Bez něj si jen těžko dokážeme představit naše návštěvy u bílého kamaráda. Světe div se, ale i když by to jen málokdo z nás odhadoval, toaletní papír jako takový se vyrábí již od roku 600.

Tenkrát v Číně se vyráběl z rýžové slámy. Ti bohatší ho měli z konopí. Ale to bylo v Číně. Mimo Čínu si asi snadno vybavíme, co používali chudí sedláci a sedlačky... Ale o tom až někdy jindy. Převrat nastal roku 1857, kdy jedna americká továrna poprvé vyrobila takový toaletní papír, jaký známe dnes. Tehdy bylo na každém listu vytištěno jméno toho, který to celé produkoval. Zajímavá představa, po potřebě sáhnete po „toaletáku“ a tam – Cayetty.

Na druhou stranu, k vidění jsou dnes toaletní papíry všech barev, z nepochopitelných důvodů se největší oblibě těší světle modrá, světle zelená a růžová, ale už jsem viděl i verzi se stromečky, s puntíčky, se sluníčky a bůhví ještě s čím. Co je proti tomu nápis Cayetty? Také existuje ekologický toaletní papír, který se urychleně

rozpadá (po použití, samozřejmě). A co teprve toaletní papír svítící ve tmě? Nebo toaletní papír s podporou MP3? Nebo takový, co udělá podrobnou analýzu toho, co jím bylo utřeno, a pak vám vysvětlí, co byste měli vlastně jíst? Ale to už je moc i pro mě...

A propos, nevíte náhodou, proč je toaletní papír v jedné vlezlé reklamě propagován pomocí štěně zlatého retrívra? Člověka to přivádí na podivné myšlenky. Tak z čeho se ten toaletní papír vlastně vyrábí?

A co na to všechno stromy? Nevím, nevím, jak bych reagoval, kdyby mě někdo nejdříve nemilosrdně zabil a já bych potom jen bezmocně přihlížel tomu, jak mě drtí, lámou, porcují, eventuálně barví

na růžovo nebo přibarvují kolečka a puntíčky, promíchávají s nejrůznějšími látkami a nakonec mě navíjejí na úzký dutý válec, vytvořený z jiného stromu, který jsem ani neznal. To vše téměř bez důvodu. No, nějaký důvod by tu byl, ale rozhodně

ne takový, aby mě kvůli tomu museli pokácat! Očima stromů to možná má všechno nějaký smysl. Dovedl bych si to představit. Někde jsem i slyšel, že existuje jakési „náboženství stromů“, podle kterého je ideálním převtělením stromu právě toaletní papír. Jak

je to doopravdy, ponechám na vás. Každopádně děsivá je představa o malých roztomilých retrívrech namotaných na dutých válcích.

Tomáš Polák / sekunda

>> Říct jen „dobrou“ nestačí

Ač si to mnohdy nepřiznáme, nějakou tu úchylku máme každý. Ta moje sice není ani sexuálního, ani rasistického rázu, přesto se za ni stydím a psaní těchto řádků mě zneklidňuje. Jednak z důvodu, že jsem ještě nikdy o tom s nikým nemluvila, a také proto, že nejsem ráda terčem posměchu, jehož brzký příchod očekávám.

A co že je to, o čem tak dlouho

mluvím a čemu nemůžu přijít na jméno? Je to vlastně jen pověřivost. Záleží ale, v jaké míře. Ta moje už je jen těžko tolerovatelná. Nejenže si dávám pozor na to, abych nebyla podmetena – kvůli vdavkám, abych si nesedala k rohu stolu – kvůli zlým tchýni nebo abych zaklepala na dřevo poté, co nechci něco zakřiknout, ale ještě třeba po předčasné pochvalě mi okamžitě

kdo si v hlavě začne donekonečna omílat: Nechval dne před večerem a neříkej hop, dokud nepřeskočíš.

Teď už máme za sebou všechny mé normální znaky pověřivosti, která je v malé černokočičí a třináctkopáteční míře snad v každém. Pak mám ještě jiné, které jsem si sama vytvořila. Ty jsou důležitější. Sice nevím, co by se stalo, kdybych je nesplnila, ale radši to neriskuji.

Už jen můj naprosto průměrný den zahrnuje spousty povinností, které řeším s absolutní samozřejmostí. Když jsem si tak svůj den probírala, na první věc jsem narazila při odchodu z domu. Vždycky když odcházím z domu (třebaže poslední), zavolám sudý počet AHOJ (většinou dvakrát, ale při návratech pro zapomenuté věci se občas stane, že i šestkrát) a lichým počtem zabouchnu dveře. Vždycky když nezavřu napoprvé, tak jednou ťuknu a pak je zaklapnu docela. Tady jsem jednou uvízla na devítce...

Až do školy mě nic nečeká. Ale když vcházím do budovy, už to na mě zase jde. Po vchodu se musím dotknout dolních skříněk primánů na pravé straně. To je ta lepší varianta, minulé čtyři roky, když se vcházelo přes zahradu, jsem vždycky musela šlápnout do písmene O v nápise PORG na zemi. Bylo to trochu nepraktické, třeba při pikniku, když jsem kolem prošla snad stokrát, anebo když jsem až u branky zjistila, že se musím vrátit a šlápnout. Časy, kdy jsem si běžela dupnout před testem, jsou asi nenávratně pryč. Naštěstí.

A co by to bylo za předsevzetí, kdyby alespoň jedno nebylo ze záchodového prostředí? Pro nezavěšenou většinu

musím popsat, jaké to máme „na holčičkách“. Máme čtyři záchody, tři v řadě a čtvrtý se vymyká, má mosazné dveře a tváří se, že je něco víc. Tam jsem nikdy nebyla a ani nebudu. Sice se ostatní někdy zvláště tváří, když je tam volno a já stejně stojím frontu před těmi třemi obsazenými, ale nemůžu si pomoci...

Další dvě povinnosti mě čekají na Korábě, kde obědváme. Ačkoli je ták už pro vyšší gympl nemoderní, nikdy si ho neopomenu vzít. Další zvyklost se táhne dále do historie. Již od základní školy dám do strojků při objednávce jídla vždy kartu, objednávám a znovu strčím kartu. Je to takový zvyk, který praktikuji, i když si dávám jedničku. Popřát DOBROU CHUŤ taky nikdy nezapomenu. Ať jsem kdekoli, a to i když jím sama. A nesmím říct jen třeba dobrou, ale celé spojení.

Na volejbalovém tréninku je mnoho dalších možností. Tam jsem si vytvořila pár návyků, kterých si není možno nevyšimnout. Vždy když jdu na podání, si nejdřív plácnu se spoluhráčkou, bouchnu míčem třikrát v hřišti, třikrát venku, usměji se na rozhodčího, a než zapíská, tak si dribluji o zem lichý počet dvojbuchů. Je to trochu složitější, takže stačí říct, že dodržuji jistý rituál. No a

když se jde po tréninku do sprch, tak ačkoliv jich tam máme osm, už pět let se sprchují stále pod jednou. Holky už mi ji nechávají permanentně volnou.

Nakupovat také nejdu nepřipravená. Když jdu se svou předškolní sestrou do obchodu, musí podlézt tam, kde jezdí nákupní vozíčky. Dříve se tomu bránila, a tak jsem ji tam všemožně montovala, až bylo z obchodu slzavé údolí. Nedávno jsme se ale domluvily na tom, že až se stane školákem, může si chodit, kudy chce. Také u placení se na mě prodavačky občas divně dívají, protože vždy když platím desetikorunou, tak si ji pořádně prohlížím. To dělám od té doby, co jsem zaslechla, že staré desetikoruny mají občas obrovskou hodnotu a poznají se tak, že jim spodní ryska neprochází nulou.

Průměrný den naštěstí končí a mně už zbývají jenom tři zvyky. Když mířím do hajan, musím si zavřít dveře a podívat se pod postel. Pak přes zed' sestře popřeji dobrou noc a ona musí odpovědět, jinak na ni vlítnu. Stejně jako u oběda, ani tady nestačí dobrou. Musí se říct lichý počet DOBROU NOC.

Anna Budinská / kvinta

Svatý hrobeček (mého majetku)

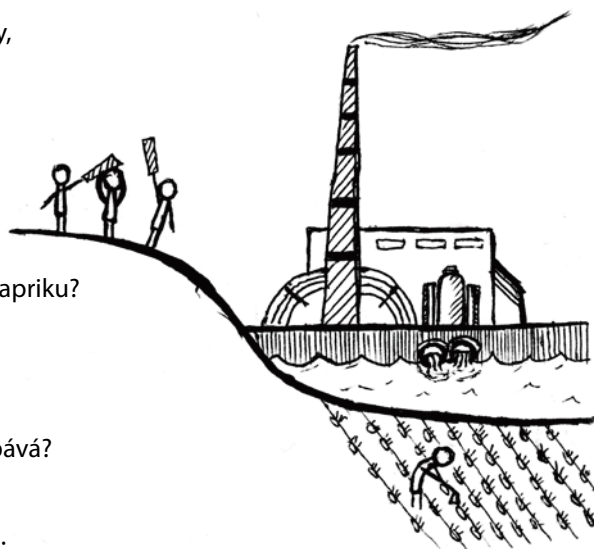
Když po ránu vyjde slunce nad mraky,
krásně osvětluje oblaky,
v Praze, Vídni i Berlíně;
svítí pro bohaté i pro ty ve špině.

Řekni mi ptáčku zpěvavý,
proč by mě mlátili do hlavy,
jen proto, že vlastním fabriku?
V čem se liším od toho, co prodává papriku?

Řekněte mi, pevné skály,
proč mi můj majetek zabrali?
Co jim toto právo dává?
Ten, že brambory sází, a ten zas okopává?

Vzali mi všechno, nemám už nic,
nasávám svobodu a řvu z plných plic:
Slyšte mě soudruzi, radu vám dám,
tento systém se nakonec pohltí sám.

Až se vše vyplní a dosáhnu svého,
chytím si otakárka fenyklového.

autor: pH

>> Kvaska?

Když jsem se ptal své přítelkyně, na co chce jít do kina, odpověděla mi, že by ráda viděla Kvasku. Ruku na srdce, vůbec jsem nevěděl, že nějaký takový film existuje. Neměl jsem do té chvíle ponětí, že Daniel Landa se podílel na tvorbě jakéhokoliv filmu a že jeho manželka umí režirovat. Bývalý zpěvák velice kontroverzní skupiny Orlík mi vždy pořádně hýbal žlučí a já se jen děsil, jaký film to vlastně uvidím.

Víte, co je kvaska? Jde o nápoj, který vzniká dlouhodobým kvašením vody, kousků chleba a droždí. Výsledek podle všeho stojí za to, ale raději to doma nezkoušejte. Herci na plátně po ránu vypadali, jako by celou noc skákali z mostu. Když ještě prozradím, že i vždy upravený Jiří Korn vypadal zničeně, uvěříte, že nejde o limonádu. A že to hráli herci přesvědčivě? Bohužel, dobré výkony oscarové snímky nedělají.

Manželé Landovi mají zkušenosti s tvorbou muzikálů, příkladem budiž Krysař, který dokonce získal přídomek „kultovní“. Jestli je tak skvělý nebo ne, nevím. Ale pokud ano, tak zažila autor-ská dvojice velice strmý kvalitativní pád.

Mirjam Landa sepsala scénář k filmu, který měl divákovi ukázat pozadí tvorby muzikálu, průběh obsazování rolí a samotných zkoušek před premiérou. Dobrá, uzejme, že tento úkol zvládla, díky Kvasce vím, jak probíhají konkurzy, jaké mají účinkující potíže a co všechno musí režisér zvládnout.

Vše dobré ale plave v nechutné omáčce, kterou můžeme v klidu nazvat přídomek UHO. Scénář má nevysvětlitelné mezery, potenciálně nadějně scény jsou utopeny příchodem nějaké trapné repliky nebo v horším případě rozuzlením, kdy divákovi spadne čelist a jen nevěřícně

kroutí hlavou. Nad celým příběhem se vznáší víc otazníků, než je zdrávo, a celkově film tápe kdesi mezi béčkovou romantickou komedií a céčkovým psychologickým dramatem.

Děj je natolik primitivní a doslova až pitomý, že se nebudu pokoušet o něm obšírněji mluvit. Postačí, když řeknu, že hlavní hrdina (Filip Tomsa) se probíjí životem za láskou a úspěchem a k tomu mu pomáhá muzikálové prostředí. Teď se obávám, že jsem prozradil celý děj a do kina už vlastně nemusíte chodit...

V celém tom míšmaši se motají herci, kteří mají obrovský potenciál (Rudolf Hrušínský nejml.), pseudoherci, kteří rozhodně na stříbrném plátně zanaikající slávu nezískají (Filip Tomsa a Lucie Vondráčková), a nakonec jen osobnosti, které měly dodat filmu lesk (Jiří Korn, Martina Balogová a VyVolený Emil „Fičák“).

Proč jsem nezmínil Daniela Landu, který se ve filmu také projevuje vcelku výraznou měrou? Musím říct, že ten, stejně jako Rudolf Hrušínský, podal relativně dobrý výkon a ostatní herce zastínil. Že není studovaný a dokonce ani nadaný herec, nevadí, hrál s nasazením a já se opravdu v místech, kde vystupoval, smál. Dokázal na plátno promítnout svojí osobu a nejspíš neúmyslně si tak dělal legraci z Daniela

Landy, kterého známe z bulvárních deníků jako samozvaného patriota a člověka, co si hraje na velkého obdivovatele Karla Kryla.

Celý film je natočen a nastříhán velice kvalitně, zde musím vyseknout poklonu hlavnímu producentovi. Tím je samozřejmě Daniel Landa, který se vyznamenal. Vizualně je divák spokojen, režie jednotlivých scén ale pokulhává, lépe řečeno leží na zemi v křeči. S hudebním doprovodem je to těžší, hudbu pro film složil Landa a evidentně si dal záležet. Osobně jeho hudbu nikterak nevyhledávám a mohu říct, že se mi nelíbí, ale tentokrát se k filmu hodila. Je uklidňující a mému uchu lahodila.

Jak to celé shrnout? Tento film nejspíš nezíská moc ocenění, troufám si říct, že ani jedno. Strávit u něj příjemně odpoledne lze asi jen v případě, že máte sympatickou společnost a velice dobrou náladu. Vstup na filmové plátno se manželům Landovým doslova nepovedl, příští pokus dopadne třeba lépe.

A jestli bych vám film doporučil? Těžko říci. Rozhodně vám jen tak nezmizí z paměti, jde o film, který nenadchne, ale rozhodně se neztratí.

A tu kvasku pijte s mírou!

Radek Hlaváček / kvinta

>> Chovná zvěř krmená symfoniemi

Možná jste letos některého pondělního odpoledne zahlédli na věšácích v kvintě nebo sextě podezřelé fragmenty společenského ošacení či některé studenty zmíněných tříd, jak pod nekonvenčními mikinami či stylovou bundou nesměle skrývají elegantní košili s vybraným vzorem. Pokud vám tyto ne zcela obvyklé jevy nedopřály klidu, možná jste i vypátrali, že na vaše kolegy prozrazují dopolední návštěvu svatostánku české hudby, Rudolfiny. V jiný den by tam v tuto dobu studenti pravděpodobně nenašli na nic jiného než na skupinku houslistů po nemoci, zoufale pilujících tři takty pátého hlasu nějaké významné symfonie, aby se večer mohli nenápadně přidat ke svým kolegům z filharmonie a uspokojit vaše natěšených milovníků vážné hudby. Tentokrát však v imponantním sále, do něhož postupně začali nakukovat studenti středních škol včetně nás PORGánů, ladili mladí

členové Českého studentského orchestru, již měli v následujících hodinách pod taktovkou Marka Ivanoviče provést své takřka vrstevníky v publiku Janáčkovou Sinfoniettu, respektive Beethovenovou Osudovou o pár měsíců později.

Projekt *Čtyři kroky do Nového světa* (Novosvětskou symfonií skončíme), jenž má za cíl zprostředkování vážné hudby mladé generaci a popření jejích konotací se starými konvencemi, pořádá především sama Česká filharmonie, za podpory dalších nadací a organizací, a očividně se jeho finančním manažerům při přípravě dařilo, soudě podle luxusu, kterého se tolika studentům, kolik se jich do Rudolfiny vejde, dostalo. K důkladně promyšlenému programu postavenému na účasti plnohodnotného orchestru se připojila bohatá brožurka s informacemi a zajímavostmi o skladateli a díle,

vztužená céděčkem s nahrávkou kompozice. Až hanebnou cenu za všechny čtyři koncerty (čeká nás ještě Dmitrij Šostakovič a Antonín Dvořák) ani není radno před ctiteli hudby zmiňovat, neboť za stovku si v okolí Rudolfiny pořídíte možná dvojité sendvič a ještě si připlatíte za plátek syra navíc. Zkrátka ve všech ohledech vynikající akce, kladoucí krásy vážné hudby, okořeněné ještě výstavou hudebních kreslířských vtipů na chodbách okolo sálu, náctiletým přímo pod nos. Teď zbývá, aby budoucí plátcí penzí dnešních filharmoniků tuto příležitost řádně ocenili.

Určitě i mnozí fundovanější hudebníci by se v první polovině každého z koncertů rádi svezli na vlnách vybraných pasáží klasických děl, jež podle logicky vystavěného scénáře prokládají komentáře muzikologa Petra Kadlece, který v dialogu s dirigentem, ovládajícím elegantním pohybem ruky disciplinované hudebníky, objasňuje souvislosti a zákulisí daných hudebních myšlenek, rozebíraje celek na průhlednější střípky, jež umožňují porozumět rozvoji jednoho motivu či kouzlu různého obsazování jednotlivých nástrojů. Posluchači jsou zásobeni například i hypotézami o jiných podobách skladby na základě přeškrtnutých autorových poznámek. Beethovenův či Janáčkův rukopis se mimochodem objevuje i ve zmíněné brožurě, spolu s historickými souvislostmi. V případě Sinfonietty tak nahlédnete k počátkům české státnosti a u páté Beethovenovy symfonie se dozvíte, jak se její autor v teplických lázních ostentativně na vycházce nepoklonil kolemjdoucí aristokracii, na rozdíl Goetha, jemuž pak úslušnost vládnoucím třídám vyčítal, sám ztrácí víru v Napoleona při jeho zpuštěné korunovaci.

Svatostánek české hudby

V druhé polovině koncertu jsme si dílo vyslechli v celé jeho kráse, a podruhé se dokonce nenašli žádní, co by navzdory upozornění tleskali mezi větami, kazíce tak nahrávku. Na PORGu se mimochodem v Janáčkovském bádání pokračovalo úspěšným workshopem, takže o studenty naší školy snad nemusíme mít, co se vážné hudby týče, takový strach. Projekt těchto čtyř koncertů je každopádně úctyhodným počinem a nezbyvá než se těšit na jeho pokračování. A to i přes skupinky studentů, kteří za zvuku symfonií dosahovali rekordního počtu bodů na svých mobilech či se hudbou nenechali rušit při duchaplné konverzaci za monumentálním sloupem. Kde by se pak vzalo ono rčení o vztahu chovné zvěře a perlorodek a jak by se jmenovala jedna z nejoblíbenějších rubrik PORGazeenu?!

Adam Pospíšil / kvinta

>> Knižní komedie v (ne)zasněžené Praze aneb Přišel už Kundera?

Reportáž z vánoční brigády v knihkupectví Kanzelsberger

Nejprve si mysleli, že jsem se zbláznil. Pracovat v knihkupectví na Vánoce je přece ten nejhoupější nápad, co mě mohl napadnout. Prý se usmažím zaživa v návalu lidí, kteří na poslední chvíli nakupují dárky pro své blízké. Díval jsem se těm pesimistům do očí a jen se smál. Odbýval jsem tyto řeči tím, že to nebude tak hrozné.

„Víte, že to bude příšerné?“ řekl pan Kanzelsberger a posadil se proti mně. Velice aktivní starší pán s aristokratickým vystupováním na mě udělal dojem. Vždy jsem si myslel, že Kanzelsberger je jen značka, není tomu tak. Zakladatel firmy je typickým starosvětským šéfem fungující firmy, který má přehled o každičkém zaměstnanci. Proto jsem byl k němu také pozván. Po několikaminutovém pohovoru jsem byl přijat.

Zjistil jsem, že všichni měli pravdu. Návaly lidí byly neuvěřitelné.

Brigáda v prodejně knih mě lákala už několik let. Regály plné knih, které si budu moci v nestřežených chvílích pročit, zajímavá práce na pokladně a obrovská kapacita zábavy, to vše mě táhlo do knihkupectví. Nakonec jsem skončil na Můstku, kde jsem pracoval v Domu knihy jako asistent vedoucího oddělení beletrie.

Kdybych měl spočítat, kolikrát jsem volal do různých pater a představoval se jako druhé patro (kde jsem ponejvíce pracoval), dotazoval se na zmizelé knihy, neznámé tituly a různé kolegy, nedopočítal bych se. Každíčká minuta se musela smysluplně využít, pobíhal jsem podél regálů a hledal knihy, které tam měly podle záznamů být. Často nebyly. Po několika dnech jsem znal

většinu knih nazpaměť a věděl přesně, kde je hledat.

Když si celý Dům knihy posílal mezi odděleními jednu nebohou francouzskou rodinu, které tam nikdo nerozuměl, cítil jsem se pyšný, že na otázku „Parlez-vous francais?“ jsem mohl odpovědět „Oui!“. Následně jsem je nasměroval do oddělení map a oni cestou zpět nevyužili výtah a šli po schodech, aby mi ještě přišli poděkovat.

Když přišla zásilka dlouho očekávané Nesnesitelné lehkosti bytí od Milana Kundery, mohl jsem konečně pár hodin říkat, že ji máme na skladě. Pak zmizely i tyto poslední zásoby a já musel zklamané zákazníky, kteří již viděli zabaleného Kunderu (respektive jeho knihu) pod stromkem, vyprovázet s omluvami.

Až přijdete do knihkupectví a neseženete tam knihu, o kterou stojíte, vězte, že prodavači trpí s vámi. Je pro ně obrovskou výzvou pro vás tu knihu najít, ať se děje, co se děje. Jednou mi trvalo dvacet minut, než jsem knihu sehnal zastrčenou v podzemním skladu, kde vypadla z přepravy. Byl to v té chvíli poslední exemplář a já jej slavnostně donesl do prodejny. Moje nadšení tehdy neznalo mezí, zákazníkovo také ne.

Brigádník se však nesetká jen s klasickou prací pomocníka mezi regály. Vyzkoušel jsem si i jiná zaměstnání – například jsem nesl společně s o rok starším kolegou circa tři sta tisíc korun přes celé Václavské náměstí do druhé prodejny. Na tom by nebylo nic tak moc zajímavého, kdyby to nebyly z velké části mince, které byly samozřejmě docela těžké.

Asi nejzábavnější činností (hned po komunikaci se zákazníky) bylo lepení cenovek na knihy pomocí klasického strojeku ve tvaru revolveru, kde spoušť

natiskne cenu na papírek a cenovka vyjede pod válečkem, pomocí kterého může být okamžitě nalepena. Počítal jsem si čas a vyšel mi průměr 0,9 sekundy na jednu nalepenou cenovku. Aspoň vidíte, jak jednoduše jsem se dokázal zabavit při dvanáctihodinové směně.

Další kapitolou jsou věže a seskupení knih, které jsou tvořeny buď bestsellery, nebo novinkami. Takové publikace se nedávají rovnou na regál, ale staví se z nich různé konstrukce, které jsou doslova uměleckými díly. Mými největšími úspěchy byla věž z knih o Čtyřlístku (v době, kdy jsem byl sám na celé patro a musel hlídat i oddělení dětských knih) a následné zpracování mohutné zásilky publikací o Sudoku, které svým malým rozměrem doslova zahltily pult s křížovkami a hlavolamy.

Jako nezletilý jsem nesměl pracovat na pokladně jako pokladník, ale zaskakoval jsem tam jako pracovník pro všechna povolání. Zvedal jsem telefo-

ny, balil knihy do igelitových tašek a hlavně neustále odpovídal na dotazy.

A že dotazů bylo požehnaně. Rád jsem lidem pomáhal, ale občas jsem ztratil nervy. Nejvíce mě dokázal rozlítit dotaz, kdy se lidé ptali na něco, co leželo přímo před nimi. Než aby chvíli hledali, vystojí pětiminutovou frontu (ano, tvořily se přede mnou fronty lidí, žádajících odpověď na dotaz!), abych jim pak ukázal na dvacet centimetrů vzdálený regál.

Práci v knihkupectví bych chtěl všem doporučit. Brigádník se ani minutu nenudí a dostane relativně dobře zapláceno. Negativem je nutnost dvanáct hodin stát na nohou bez možnosti se posadit. Ale když máte zrovna co dělat, nemyslíte na to. A v knihkupectví je pořád nějaká práce.

Myslím, že Kundera ještě nedorazil. Zkuste to na Andělu.

Radek Hlaváček / kvinta

>> Tobě 13 v tercii

Projektem Tobě 13, jehož název volně odkazoval na autobiografickou prózu Filipa Topola Mně 13, se pod vedením profesora Tatíčka zabývali zhruba dva podzimní měsíce studenti terciie. Úkolem bylo uskutečnit rozhovor s rodiči, prarodiči, vzdálenějšími příbuznými či známými o tom, jaké to bylo, když byli ve věku dnešních terciánů. Texty doprovázely základní biografické údaje a obrazová dokumentace.

o nepovedeném přechodu hranic a rozbalené čokoládě *Rozhovor Kláry Křestánové s Bohumírou Psychlovou*

Bohumíra Psychlová je moje babička.

Narodila se 18. 2. 1935.

> Kdy ti bylo třináct?

Třináct mi bylo v roce 1948, 18. února, to byl takzvaný Vítězný únor, kdy se komunisti chopili moci.

> Jaká byla ta doba?

Před Vítězným únorem se chodilo cvičit do Sokola a v kinech dávali americké komedie a westerny, ale to potom už nebylo. Jídlo a oblečení bylo na lístky. Mně šla oblečení teta Pepinka, která ve skutečnosti nebyla moje teta. Hodně se jezdilo na kolech a auta jezdila na dřevoplyn a musela s sebou vozit třísky. Klády ještě dlouho tahali z lesa koně.

> Kde jste bydleli?

V Hořovicích. Odtamtad jsem jezdila vlakem každé ráno do školy do Berouna, protože v Hořovicích tenkrát gymnázium nebylo. A ty vlaky mívaly strašlivé zpoždění, hlavně v zimě – třeba dvě hodiny. Ale jelikož nás po té trati jezdilo hodně, tak se s tím už ve škole počítalo.

> Jaké bylo to gymnázium, kam jsi chodila?

Hrozně se mi tam líbilo, protože nám tam vykali a to bylo fajn. A začátkem února jsme ještě byli na horách, v Krkonoších. To ještě nebyly vleky a lanovky, jenom jedna na Černou horu, a boty na lyže se hrozně rychle promáčely, protože byly kožené, a hole byly dřevěné nebo bambusové.

> Co se pro vaši rodinu změnilo po Vítězném únoru?

Otec byl angažovaný národní socialista – on tedy nebyl žádný

lupách, a byla česky! „*Našemu konání buď boží požehnání*“ tam bylo napsáno. A to mě zarazilo.

> Co po vás chtěli?

Jednoho po druhém vyslyšali, mě taky vyslyšali samotnou, takovou lámanou češtinou se mnou mluvili. Dohromady nic jsem neříkala, protože jsem měla rozkaz, že nemám moc mluvit. Řekla jsem, že chceme do Kanady, ale já že bych radši do Arizony. Mě vyslyšali jako poslední, a když jsem přišla, tak máma a táta měli na rukou klepeta. A já jsem si říkala co to je, ale rodiče, že to je jen taková formalita. A potom přijelo auto, ale nebyli to Američani, byli to normální esenbáci v zelených uniformách a ti nás zavřeli do vězení.

národní socialista, ale žádná pravicovější strana nebyla.

A kromě toho byl úspěšný advokát a důstojník v záloze. A tak ho komunisti oslovili, aby vstoupil k nim do strany, že je to člověk, kterého by potřebovali. A on jim řekl, že v žádném případě. Pak našemu dědečkovi znárodnili pilu a tátovi sebrali auto, telefon, zbrojní pas. Navíc dostal hlášku, že nás někam vystěhují a on že půjde do pracovního tábora.

> Co jste udělali?

Tatínek měl nějakého kamaráda v Americe, který odešel už dřív, tak za mnou 13. dubna přišli, že za ním půjdeme přes hranice. Byla to zřejmě hrozně rychlá akce.

> Jak vypadal ten přechod hranic?

Na poslední zastávce vlaku na nás čekal pán v mysliveckém klobouku, prohodil pár slov s mým otcem a šel zase pryč. Potom jsme šli někam k lesu a tam jsme čekali, dokud se nesetmělo. A byla strašná zima a mokro, no hnusné to bylo. Pak na smluveném místě zablikala baterka, a tam jsme potkali toho chlapa, co nás měl převést, Špadrna se jmenoval, a pomáhal StB. Ale to jsme nevěděli, mysleli jsme, že nás v pořádku převede přes hranice.

Tak jsme šli, docela dlouho, kolem nějakých vesnic, kde štekali psi, a pak jsme se dostali do lesa. Museli jsme zalehnout a čekat. A ten člověk se šel podívat, a když se vrátil, řekl nám, že jsme zmeškali mezeru mezi střídáním pohraničnicků a že musíme v tom lese počkat do rána, a že až začne svítat, že nás vezme k nim domů. Asi neměl ještě hlášení z Plzně, že už tam na nás budou ty stráže čekat.

V tom lese jsme čekali do rána, měli jsme sice deku, ale to bylo jako nic. Ráno nás odvedl do takové opuštěné chaloupky, kde jsme zůstali do večera, dali nám tam něco najíst, a večer jsme vyrazili. Za nějaký čas nám ten Špadrna řekl, že už jsme tam, že půjdeme kousek přes silnici a tam že už bude Bavorsko. Tak mu táta dal nějaký prachy, myslím, že mu dal i svůj revolver, co měl s sebou.

Sotva jsme vyrazili, najednou na nás z příkopu vybaflí tři chlapi a mluvili německy a že jsou teda bavorská pohraniční stráž. A odvezli nás s sebou do nějakého domku. A mě tam tenkrát zarazila jedna věc, jo. Všechno bylo dobré, oni mluvili německy, měli ksichty, jak ti nejhorší gestapáci z válečných filmů, ale nade dveřmi, kterými jsme vešli, bylo napsáno takové to domovní požehnání, taková ta cedulka, jako ozdobná, co byly po cha-

> Jaké to bylo ve vězení?

Hrozné. První noc a den mě nechali samotnou v cele a já jsem zuřila, kopala do dveří, odmítala jíst a chtěla jsem k rodičům.

Než mě dali k mámě do cely, odvedli mě k výslechu. Vykládali, že můj táta měl v úmyslu unést ministra Drtinu z Bulovky a dopravit ho do ciziny. Řekla jsem jim, že je to blbost, že jsme prostě chtěli jet pryč a já osobně do Arizony. Vyšetřovatel se střídavě smál a střídavě mi vyhrožoval a nabízel mi švýcarskou čokoládu, co nám ukradli z kufru, a já ji nechtěla, protože už byla rozbalená. Ve vězení byl jeden hodný starý dozorce, který nám nosil z hospody lepší jídlo za

naše peníze, protože vězeňská strava byla nechutná. Nosil nám knížky z vězeňské knihovny a zařizoval, abychom se při vycházkách mohly potkat s tátou, který byl v jiné cele. Vycházky ve vězení byly jenom na střechu, odkud nebylo nic vidět.

> Jak dlouho jste tam byli zavřeni?

Asi tři týdny, potom nás pustili, protože potřebovali místo ve vězení pro demonstranty. Táta tam zůstal rok, za přechod hranic bez dokladů.

> Co jste dělali, když vás pustili?

Jeli jsme zpátky do Hořovic, kde jsme našli náš dům zapečetěný. Vyloučili mě z gymnasia. Dochodila jsem školní rok na měšťance, potom jsme odjeli do Prahy, kde jsme bydleli u strýčka Jarďy, který v létě ovdověl.

> Jak ses cítila v Praze?

Byl to velký rozdíl oproti Hořovicím, protože ty byly na venkově, kdežto v Praze je hodně betonu a tak. Z okna v bytě byla vidět jenom úzká ulička, ve které byla skoro pořád tma, protože v ní byly vysoké domy. Chodili jsme na návštěvy za tátou do vězeňské nemocnice na Pankrác, kde byl kvůli problémům se žlučníkem a páteří. Trvalo mi dlouho, než jsem si na novou školu a na nové prostředí zvykla.

„Pak na smluveném místě zablikala baterka, a tam jsme potkali toho chlapa, co nás měl převést, Špadrna se jmenoval, a pomáhal StB. Ale to jsme nevěděli, mysleli jsme, že nás v pořádku převede přes hranice.“

O protivným zmetkovi a povinné četbě

Rozhovor Anity Zeidlerové s Jitkou Hrkalovou

Jitka Hrkalová (70) se narodila roku 1936. V dětství se věnovala sborovému zpěvu. Ukončila zdravotní školu a stala se diplomovanou zdravotní sestrou, po dvaceti letech služby v nemocnici na infekčním oddělení si doplnila vzdělání a stala se asistentkou hygienické služby. Toto povolání vykonávala až do odchodu do důchodu. Nyní se věnuje vnučatům, zahradničení a psovi.

> V jaké době ti bylo třináct?

Bylo mně třináct v roce 1949.

> Jak to tehdy vypadalo s politickou situací?

Špatně. Byly čtyři politické strany a pak najednou byly jenom tři, protože sociální demokrati se spojili s komunisty a podpořili jejich hlasy, takže získali většinu v parlamentě a ve vládě. Každá ta politická strana měla někoho ve vládě podle toho, kolik získali hlasů, takže tam byly zastoupeny všechny politické strany. A ti, kteří měli nejsilnější stranu, ti si obsadili nejdůležitější ministerstva a ti ostatní dostali ta méně důležitá.

> A jaký vliv měla politická situace na tvou rodinu?

Žádný. Tatínek musel dělat, aby měl peníze. Do politiky neměl co mluvit, a tak o nic nešlo.

> Jak jsi vycházela se zbytkem rodiny?

Mně se narodil v roce 48 bratr. A když byl malinký, tak jsem ho chtěla venku vozit a maminka mně ho nepůjčila, a když byl pak protivnej zmetek, tak mi ho strkala, abych ho hlídala. Venku. A mužský mě potkávali a říkali „Slečno, to je vaše?“ mně bylo čtrnáct patnáct, já měla vedle sebe takového usmrkaného kluka, ke kterému jsem se měla hlásit jako ke svému dítěti!

> Jak jsi s ním vycházela?

S bratrem? Ale jo. On byl malinkej, já už byla slečna, takže s přehledem.

> Jakou školu jsi navštěvovala?

Tou dobou jsem chodila do střední školy. Ta vznikla, když jsem chodila do dnešní sedmé třídy, spojením chlapecké a dívčí školy, protože předtím byly oddělené. Pouze na vesnici byly školy společné pro kluky i pro holky. Tato škola měla čtyři ročníky, takže jsme končili v patnácti letech.

> A co tě ve škole bavilo?

My jsme měli prima učitele na přírodopis, bavila mě čeština, i matematiku jsem měla ráda. Nebavily mě takové ty předměty, co se musely moc šprtát.

> Měli jste nějaké předměty, které se dnes už neučí?

Měli jsme asi jenom rýsování, politickou výchovu... ta se dnes jmenuje občanská... náboženství bylo na základní škole, pak to za komunistů bylo zrušeno.

> Jak jste trávili volný čas mimo školu?

Já osobně jsem chodila do dětského pěveckého souboru, který mně zabral pět dní v týdnu. Když byly před námi koncerty, tak jsme měli zkoušky i v sobotu. A vím, že jsem chodila, ač mně ještě tak moc nebylo, sama domů zpátky a že se mě maminka nebála pustit. Nebyl provoz na silnicích, nebyla taková kriminalita jako je dneska. Kromě zkoušek jsme v tom souboru měli třeba vystoupení v divadle, chodili jsme zpívat do velké opery, pak jsme občas nahrávali gramofonové desky, párkrát jsme zpívali hudební doprovod k filmům, někde jsme dokonce i hráli. Hlavní užitek byl, že jsme za to za všechno dostávali peníze, takže já jsem v té době byla velmi bohatý člověk.

> Ty jsi říkala, že jste zpívali v opeře, jaký jsi měla vztah ke kultuře a ke sportu?

No, když jsme zpívali, tak jsme měli každý týden něco, takže jsem víceméně znala všechny ty árie, které zněly, než jsme nastupovali my.

> Jakou literaturu jsi ráda četla?

Tou dobou nebyla světová literatura moc k dostání, my jsme četli tu literaturu, která byla později pro děti jako povinná četba dost odpudivá. Mně se třeba líbila Babička. Nebo knížky od Raise. To už dneska děti nečtou. A pohádky jsem měla ráda. Já jak jsem si vydělávala peníze, tak jsem si je sama pro sebe utrácela, doma jsem potom měla třeba Ransomovy knížky.

> Jaký byl tvůj nejoblíbenější literární hrdina?

Já jsem nikdy nepřemýšlela o tom, jestli to pro mě hrdina je

nebo ne. To až potom, kdy jsme museli psát obsahy z knih. Předtím to byla jen postava z knížky, kterou jsem přečetla.

> Pamatuješ si, která hudba se v té době poslouchala?

Písničky, které se tehdy reprodukovaly z rádia a daly se zpívat. To, co hráli potom, to už byl víceméně jenom hluk.

> Co jste běžně jedli?

Já nevím, jak to maminka tehdy dělala, to se ještě dostávaly lístky, to byly takové kusy papíru třeba na maso, na mlíko, na chleba, mouku, cukr, čokoládu... já jsem měla hodně ráda třeba kolínka s rajskou omáčkou.

> A byly v cenách potravin nějaké výrazné rozdíly oproti dnešku?

Byly, protože tou dobou už začínaly volně potraviny a ty měly snad desetkrát vyšší hodnotu než potraviny za lístky. Například máslo stálo deset korun kostka, a na volném trhu stálo čtyřicet.

Ty ceny potravin jsou možná téměř stejné jako v současné době, ale v roce 1953 došlo k měnové reformě a lidé potom neměli peníze na potraviny, které byly od té doby volně, ale ceny zůstaly vysoké.

> Jaké zboží bylo v té době nedostatkové a proč?

Těžko říct. Těsně po válce tady byly zásoby zboží, říkalo se tomu UNRA, bylo přivezeno Američany a byla to výpomoc válkou stíženým státům. Tyhle balíčky byly volně, byly to potraviny z dovozu, které jsme tu dřív neznali.

> A dalo se tedy koupit nějaké zboží dovezené z ciziny?

Těžko.

> Když se nedalo koupit zboží z ciziny, dalo se jet přímo do té ciziny?

To byl trochu problém, my jsme byli akorát s tím souborem ve Švédsku, a to jsem neměla ani pas, jenom takovou kartičku se jménem a s razítkem.

> A jak jsi tedy trávila prázdniny?

Na prázdniny jsme jezdili k babičce na Moravu do Velkého Meziříčí.

> Měla jsi v té době hodně kamarádů?

No, ve škole. A potom asi ještě tak tři kamarádky v Meziříčí.

> Zůstal ti nějaký kamarád z té doby?

Ne. Oni se potom všichni ztratili. My jak jsme měli tu spojenou třídu s klukama, tak jsme nevěděli,

jak spolu navzájem máme jednat, kluci nám dělali všelijaké ústrky. Třeba nám stříhali vlasy, koukali se nám zrcátky pod sukně a tak.

> Jako poslední bych se tě chtěla zeptat, jestli si z té doby nepamatuješ nějaký průsvih, který jsi udělala?

Já jich měla moc. Když už jsme byli s těma klukama spráhnutý, tak jsme po sobě házeli mokrou houbou na tabuli, na stěnách z toho zůstávaly mokré mapy a akorát když jsem to házela já, tak jsem se netrefila, otevřely se dveře, vešla ředitelka a před ní ta nacucaná houba kecla na zem. Tehdy na mě křičela, že mě nechá vymalovat celou třídu, ale nakonec to přešla mlčením, protože jí asi došlo, že ty fleky na těch stěnách jsem všechny nemohla udělat sama. Můckrát jsem byla po škole nebo psala tresty... průsvihů bylo hodně.

>> Pejsek na kolečkách

současná podoba ústní lidové slovesnosti - výbor z příspěvků

Projekt byl inspirován knihou Petra Janečka Černá sanitka a jiné děsivé příběhy (Nakladatelství Plot, Praha 2006).

Mladá černá, stará bílá

Když jsem byla malá, tak jsem věřila tomu, že kočky se rodí černé a postupem času bělají, takže bílá kočka je ta úplně nejstarší. Tohle mi v dětství vyprávěla moje sestřenice a říkala to tak přesvědčivě, že jsem tomu skálopevně věřila a posílala to dál.

Marcela Komárková (36), Laštany u Olomouce, 23. 12. 2006

Božena Klodová / prima

Roztržená ruka

Moje máma mi říkala, že když byla ještě malá, tak jí kamarádka vyprávěla, že v sousedním domě si jedna holka při hře na schovávanou roztrhla ruku o kliku u dveří. Nachomýtla se k tomu nějaká stará paní a začala krev z roztržené ruky chytat do hrnečku. Potom tu holku nutila tu krev pít, aby jí moc neztratila.

Andrea Czesaná (36) – maminka, Praha, 6. 1. 2007

Rozálie Czesaná / prima

Mrtvá holčička

V boskovickém parku je rybníček, ve kterém se nikdo nekoupe a všichni kolem něj chodí velkým obloukem. Vypráví se, že před sto lety se v něm utopila malá holčička. Několik lidí prý na vlastní oči vidělo, jak se z rybníčku vynořila sešlá postava staré ženy. Říká se, že kdyby do rybníčku někdo vlezl, stařena si ho stáhne k sobě dolů pod hladinu.

Vlasta Ryšávková (59) – babička, Boskovice, datum výslechu: 25. 12. 2006

Tereza Burgetová / prima

>> Životopis prababičky Aloisie Procházkové

V průběhu zpracovávání životopisů svých rodičů, prarodičů či praprarodičů poznávali sekundáni kus historie nejen rodinné. Vydejme se s Annou Edelmannovou za Aloisii Procházkovou do meziválečného období, do Bohdanče, Prahy a Daruvaru, prostě do minulosti.

Před třemi lety zemřela moje prababička. Bylo jí 93 let. Narodila se 23. 11. 1910 v Praze. Hodně toho zažila a hodně mi toho o sobě vyprávěla. A tak na ni dnes vzpomínám, i když ještě před pár lety jsem si s ní mohla povídat.

Vzpomínky mojí prababičky zahrnovaly skoro celé minulé století. Zažila první i druhou světovou válku, pamatovala si našeho prvního prezidenta, zažila dobu první republiky, okupaci i osvobození, nástup komunismu i jeho konec, který ji mimochodem velmi potěšil...

Když jí byly dva roky, narodil se jí bratr, kterého měla celý život ráda. Prožili spolu hezké dětství, i když jejich maminka vážně onemocněla a oni museli žít několik let v Bohdanči u svého dědečka a babičky. Neměli se tam špatně, spíše naopak, žili ve velké rodině se spoustou tet a strýců, kteří obě děti hýčkali.

Do tehdejší obecné školy (stále ještě v Bohdanči) chodila má prababička velmi ráda. Není divu, učila se velice dobře.

Zhruba v osmi letech ji ale zastihl první velký zármutek, když ve válce (první světové) padli dva z jejich milovaných strýců.

V deseti letech se uzdravila její maminka, a tak žila opět s ní a se svým tatínkem v Praze.

V Praze začala chodit do dívčí měšťanské školy a později vystudovala obchodní akademii.

Již v útlém věku se stala nadšenou členkou České sokolské jednoty a v „Sokole“ také potkala svého budoucího manžela. O této kapitole

jejího života by se dal velmi snadno napsat román do červené knihovny. Můj pradědeček byl totiž z bohaté rodiny a jeho rodiče již dohodli sňatek s neméně bohatou ženou, on ale mou prababičku miloval, a tak si ji i přes otcův odpor vzal. A tak se babička vdávala ve svých 21 letech, s vyděděným mužem, bez požehnání tchyně i tchána.

Den po svatbě odjela se svým manželem do bývalé Jugoslávie do Daruvaru, kde začal můj pradědeček pracovat jako ředitel místní zemědělské školy.

Roku 1933 se jim narodil syn a tchán v nadšení z pokračování rodu vzal snachu konečně na milost.

V roce 1936 se všichni vrátili zpět do Čech. Odmítli tchánovu nabídku, aby hospodařili společně, a pronajali si zemědělskou usedlost v Sázavě. Tyto roky před druhou světovou válkou babička považovala za nejlepší část svého života (ale život brala i přes všechna úskalí vždy optimisticky).

Válku prožili v Sázavě, kde se jim roku 1942 narodila dcera Milena – má babička. Z narození dcery měla prababička velikou radost, ale jinak toto období jejího života bylo velmi krušné. Musela se totiž starat nejen o děti, ale i o celé hospodářství, protože se pradědeček aktivně zapojil do protifašistického odboje. Po válce za to získal z rukou prezidenta Beneše Československý válečný kříž.

Po válce se opět stěhovali – do Prahy kvůli nabídce svých rodičů, aby hospodařili na rodné zemědělské půdě.

V roce 1948 přišla pro všechny členy rodiny velká rána – vyvlastňování majetku a sankce s tím spojené. Pouze pradědečkovu členství ve Svazu protifašistických bojovníků a osobní svědectví některých jeho komunistických spolubojovníků zabránilo tomu, aby rodina neztratila domov. Ale nezabránilo to ztrátě veškerého ostatního majetku.

Pro prababičku nastaly těžké časy, roky plné nespravedlností, starostí a dřiny. Radost jí v těchto letech poskytovaly jen její děti. Ale velmi těžce nesla, že nesměly studovat. Radost měla z toho, když se mé babičce podařilo studovat alespoň dálkově a pomáhala jí s výchovou mé maminky – také Mileny.

Měla obrovskou radost, když přišel listopad 1989 a s ním pád komunismu. Litovala jen, že se této doby nedožil její manžel, který v konec komunismu věřil celý život.

Roku 1993 se její vnučce Mileně narodila dcera Anka, ze které měla doufám radost, protože jsem to já. Trávila s ní ráda svůj volný čas. Ráda byla s námi se všemi a my všichni s ní. Často na ni vzpomínám.

Anna Edelmannová / sekunda

Poznámka:

Má babička si ponechala na památku spoustu prababiččiným osobních věcí. Je mezi nimi také její sešit z českého jazyka, kam napsala ve svých čtrnácti letech, tedy v roce 1924, svůj vlastní životopis. Babička mi ho dala přečíst. Bylo to pro mne zajímavé, a tak přikládám okopírovaný životopis, který psala má prababička o sobě ve svých čtrnácti letech, k jejímu životopisu, který jsem psala já o ní, ale o 82 let později, ve třinácti letech.

Můj životopis (autobiografie)

Bylo to na podzim, ke sklonku měsíce listopadu 1910, když poprvé spatřila jsem světlo světa. Pamatuji se ovšem na dobu svého nejoblíbenějšího dětství, znám ji jen z vyprávění rodičů.

Do měšťanské školy chodila jsem v Karlíně, kamž ještě nyní chodím do IV. roč. Již čtyři roky v jedné škole, čtyři roky mám stejné učitelky. Loni možná, abych je měla všechny stejně ráda, ačkoli je mám všechny a jsem ráda všem, neboť uvádám, jak často vyhovovaly nám všem a co časem dělávaly, jen proto, abychom se něčemu naučili. Ale přes to každá z nás přilnula k některé učitelce více než k druhé. Tak i já mám svou „hnedičku“, učitelku, již počítám mezi osoby mně nejdražší. Přemohu, nechci myslit na to, že již za několik měsíců ani se, to „hnedičkou“ svoji, rozloučím. Tak královna uběhla mi tak rychle, že se škola a tak rychle, že nemohu ani věřit skutečnosti, že za 3 dny již, za pouhých 3 dny ze školy vyloučím.

Pro celý můj život by ke mně osud přišel. Co však přinese budoucnost?

1. 11.

Tvoje práce působily mi vždy radost.

>> Dopisy za Léthé

„Napište dopis svému zemřelému předkovi či literární postavě, tedy někomu, komu byste za normálních okolností nepsali, ale kdo si, mimořádně, může váš dopis přečíst.“ Zhruba takové zadání dostali letos v zimě sekundáni. Jak se s ním vypořádali, posuďte ze tří ukázek sami.

Ahoj dědo,

dnes jsou to tři dny, co mi je třináct, a napadlo mě, že bych Ti mohl napsat dopis. Když o tom tak přemýšlím, já o tobě nevím skoro nic a nikdy jsem tě neviděl, tak bych se rád něco o tvou osobě dozvěděl. Jediné, co o tobě vím, je, že jsi opustil babičku a tátu, když byly tátovi asi tři roky. On tě viděl až deset let poté, když mu bylo asi tolik co mně teď. Jistě jsi už pochopil, že ti píše tvůj vnuk. Prý ses oženil s nějakou jinou a měl jsi s ní dceru, což je přece jenom moje napůl teta. Zajímalo by mě o tobě tolik věcí: jak se ti žilo těch nespočet let nebo jak pohlížíš zpětně na to, že jsi odešel od svojí rodiny. Zajímá mě ale vlastně úplně všechno: jak jsi vypadal, kde jsi pracoval, kde jsi bydlel, s kým jsi žil, jestli jsi byl spokojený a jak jsi pohlížel na rodinu svého syna, nebo prostě na vnoučata.

Chtěl bych ti říct také něco o naší rodině, jelikož ty o ní vlastně asi také nic nevíš. Já se jmenuji Franta, podle tebe Michálek. Jak jsem řekl, je mi třináct. Chodím na osmileté gymnázium, které se jmenuje PORG a je v Praze. Celá rodina žije v Praze. Mám ještě dva mladší bratry, Tondu, kterému je osm, a čtyřletého Josefa. Tvoje bývalá manželka má teď asi posedmé stejného psa, který se již posedmé jmenuje úplně stejně. Myslíš, že by bylo vhodné se někdy někde setkat? Já osobně bych možná i chtěl, ale je to bohužel ve všech směrech nemožné. Já vlastně ani nevím, proč a jak jsi zemřel. Možná se ale stejně někdy potkáme, ale nevím, nejsem věřící.

Franta Michálek

Vážený pán
Kristián Novák
Orient Bar
Praha

Drahý pane Kristáne,

je zvláštní psát Vám, ve své podstatě neexistující postavě, nejen proto, že hrajete ve filmu, ale i proto, že v tom filmu hrajete vymyšleného bratra, jinak nikým nepoznaného noblesního pána a oblíbeného všude, kam vkročí. Váš údajný bratr sní o daleké cestě do Orientu. Vymyslel si Vás snad jen díky tomu? Nebo bylo prostě nepřipustné, aby se on, Alois Novák, objevoval v baru pokaždé s jinou ženou? Alois hrající každý večer domino, nosící papuče a s hodnou manželkou po boku? On, co pije minerálky, aby byl zdravý?

V baru Vám skládají poklony a vždy prvního v zadním salóнку jedné dámě za měsíc dopřejete poslechnout si „Jen pro ten dnešní den...“, kam ale Kristán mizí potom? Měsíc se nikde neukáže, nevím, kde je, co kde dělá či snad kde bydlí. Chodí každý večer do jiného baru? Má také doma ženu a navrch ještě pár dětí? Kam se poděje druhého ráno, hned jak se Alois Novák stane opět Aloisem Novákem a Orient bar utichne po náročné noci, navíc poctěn návštěvou váženého pana Kristána. Nikdo nezná jeho příjmení, je to jen Kristián, pan továrník či ředitel. Rozdává velké spropitné a kolem sebe okouzluje úsměvy.

Nepřipadá Vám ale trochu divné nechat za sebou dámu, těšící se na další bar či co, jen se slovy: „Zavřete oči, odcházím.“ Stáváte se velmi tajemným, ale co když se do jisté dámy opravdu zamilujete? Nebo ona do Vás? Uznávám, že to se ve filmu se slečnou Zuzanou už stalo, ale co když? Odejdete i přesto?

A jaké to je být nepozorován, vymyšlen někým skoro z nouze, možná z tajnosti nebo pocitu veleváženosti, rozhodně však ne proto, aby se Vámi mohl chlubit? Slavným, ale možná nikdy neexistujícím pánem. Jste jako šaty. Pan Alois je nosí jen jednou za měsíc, když si našetří na Velkou hru v Orient baru, v níž hraje hlavní roli, pak je na měsíc odloží a: „Ááá, to už tu máme prvního, tak Mařenko, já budu večer pryč, s večerí na mě nečekej.“ „Ale Lojzíčku...!“ A tak pořád dokola. To vám nevadí? Zahrál jste si ve filmu, který doteď baví všechny, ale bavil i Vás? A Oldřicha Nového? Těžko říci...

Asi mi neodpovíte, není prvního a já ani nevím, jestli jste za ta léta Orient bar nevyměnil za něco atraktivnějšího, ale přesto Vám píši.

Zavřete oči, odcházím...

S přáním pěkného dne

Alžběta Kovandová

Vážený a milý pane z obrazu,

znala jsem vás dřív, než jsem se doslechla, kdo jste, a Vy, pokud náhodou nemáte všetecké schopnosti, jste o mně asi hned tak neslyšel. Jmenuji se Veronika Dvorská a je mi dvanáct let. Jsem vaše velmi, velmi vzdálená příbuzná. Něco jako prapraprapravnučka přes koleno. Jelikož se píše rok 2007 (léta Páně, pokud chcete), je třeba poznamenat, že se asi nebudeme vzájemně tak docela chápat, nicméně si jsem jista, že pro nás oba bude tato psaná konverzace velmi zajímavá. Jsem přesvědčena, že o Vás mám trochu zkreslené mínění. Jak vidno z oslovení, znám pouze vaši podobiznu. Vysoký, silný muž v černém, s mohutným knírem, trochu ustupujícími tmavými vlasy, kraťoučce zastřiženými, a vznešeným výrazem v modrých očích, a navíc máte v jednom uchu zlatou náušnici. Zaujímáte čestné místo na stěně v bytě mých prarodičů a vypráví se o Vás, že jste obchodoval na moři a zapletl se s piráty. Ta náušnice by tomu odpovídala.

Mám na vás spoustu otázek. Byl jste skutečně pirát? Jak vypadaly vaše obchodní lodě? Voní moře všude stejně? Jak jste se dostal z Čech k moři? Kde jste vlastně žil? Vypadal jste opravdu tak jako na té podobizně? Měl pro vás život smysl? Měl jste rodinu? Jaký byl váš hlas? A co říkal? Nejste jen pohádka? Kdo vlastně jste? A kdo vlastně jsem já? Jsem Veronika Dvorská. Kdo je to? Ptáte se vy mě, nebo já sebe? Řeknu vám jen to, co o sobě vím. Žiji ve velkém domě, který je světlozelený, jako pistáciová zmrzlina. Žiji v jeho části se svým malým bratrem a matkou. Vyprávím, cestuji, hraji si, čtu, směji se, hraji na dva druhy fléten, učím se, kreslím a píšu. Žiju... Ve dvacátém prvním století. Těžce se mi popisují změny, které proběhly od doby Vaší do doby mé. Změnilo se toho tolik, a přece nic. Podle toho, jak podrobně vyprávění chcete. Města jsou větší. Lidí je víc, jsou vyšší a žijí si mnohem víc ve vlastním světě. Jejich svět také v mnohém ovlivňují podivné, černé krabice, kde najdou nový, jiný, barvitý svět, který mohou ovlivnit. V místech, kde žiji, už dlouho nebyla válka a po vcelku dlouhé době se lidé znovu mohou svobodně rozhodovat, ale přesto se topí v maličkostech, problémech, které je topí. I přesto jsou všichni v podstatě velmi spokojeni.

Stručně jsem Vám již popsala jak sebe, tak svou dobu. Velmi ráda bych si s Vámi tímto začala pravidelně dopisovat. Ráda bych se toho o Vás a o tom, co je pravda, co pohádka a co obrázek, dozvěděla víc. Odepište mi, prosím. Už mi zbývají jen poslední dvě otázky: Jaké je to na Onom světě? A jak často tam chodí pošta?

S přáním příjemné večnosti

Veronika Dvorská

PS: Nemohla bych zdědit nějakou plachetnici, se kterou bych se mohla projíždět na pěnivých křídlech Středozemního moře? Kapitána bych sehnala.

Was ist passiert in Annaberg

Die Fahrt – hat gut angefangen. Die tschechischen und deutschen Züge waren ganz unterschiedlich. – In dem deutschen Zug war eine sehr interessante Toilette. Ich musste sie zweimal abspülen, weil sie einen sehr lustigen Ton abgegeben hat. – Wir waren wirklich überrascht, dass die Toiletten so anders sein können. – Egal ob ČB oder DB, das Ziel haben wir sowieso erreicht.

Leute – Astrid war nett, aber sie wusste oft nicht, über was sie mit mir sprechen soll. Da war sie aber nicht die einzige. Trotzdem waren sie alle nett. – Ich hatte am liebsten den Türken, der in Annaberg Kebab macht, weil er nicht so gut Deutsch spricht und ich ihn gut verstand und weil er guten Döner gemacht hat. – Therese war sehr geschwatzig. Sie sagte mir, dass sie lieber Englisch als Deutsch hat. Sie wollte immer neue tschechische Wörter lernen, am liebsten: od poklopu ku poklopu Kyklop kouli kouli. Wir haben miteinander Canasta

gespielt. – Julia hat ein rosa Playboy Poster in ihrem Zimmer. Das möchte ich auch. Sie hat noch ein Hasendreckschaukelchen. Das möchte ich aber nicht. Christina ist nicht so gesprächig aber ganz nett. Ihr Zimmer ist unglaublich aufgeräumt. Sie hatte hier verschiedene Lampen. Grün, blau, rot... Ihr Bruder Thorsten war ganz nett.

Schule – Die Schule war sehr groß, hatte zwei Gebäude und war hoch auf dem Berg. Wir mussten um 5.30 aufstehen und mit dem Bus fahren. In der Schule haben wir manchmal geschlafen, weil wir so müde waren und es war langweilig. Nach drei Stunden hatten wir genug. Die Deutschen lernen alles in der Schule, Mathe, Kunst, Geographie, Sport, Deutsch, usw... Nur auf das Faulenzen haben sie vergessen.

Annaberg – Vom Döner bis zum Glühwein ist es nicht weit. Und vom Glühwein bis zum Cafe Cortina auch nicht. Wunderbar. Dann waren wir auch im Kino, Schlittschuh laufen und spazieren.

Sehenswürdigkeiten – Das Bergwerk war sehr interessant. Wir hatten gelbe Helmen und blaue Umhänge. Manche Leute hatten klaustrophobische Gefühle. Der Reiseleiter hat uns gesagt, dass niemand weiss, wieviele Leute dort gestorben sind. Auch der Frohnauer Hammer war sehr schön und belehrend. Schweineschnitzel 0,59 Euro.

Schlettau – da war ein schönes Schloss mit einer Ausstellung der ausgestopften Tiere. Aber am besten war der Döner beim Türken, leider war dort der Fussboden für Marek zu rutschig. Er hat in Schlettau viele schöne Fotos von sich gemacht. Auch vor dem Schnitzelheim?

Unterhaltung – Freizeit war lustig, weil wir immer etwas gemacht haben. Wir waren auf Bowling im Kino und auf einer Party bei Julia.

Annaberg können wir euch nur empfehlen!

Aneta, Zuzka, Vojta, Petr und Marek

>> Perly sviní(m)

Kvalitní výběr ze sexty (kromě těch nových jsme vylovili i perly ze dna historie), kvinty a sekundy.

Beran

(význam slova decentní): Když jde někdo decentně popít, tak to neznamená, že se vozere jak dobytek...

Já jsem, přátelé, například naprosto šokoval svou babičku, když jsem rok dopředu odhadl konec Rodinných pout!

A tu přichází na scénu Minoutaur se slovy Uaaaah!

Přátelé, buďte k této učebnici tolerantní, ona se snaží s co nejméně slovíčky předvést co nejvíce. A projeví se to pak minimálně na tom, že ty věty jsou úplně debilní.

Ty testy jsou možná schválně předdimenzované, aby se lépe dělilo zrno od plev.

Přihlásili se i dva blázni z kvarty, takže pozor na Pospíšila, přátelé.

A to jméno si zapamatujte, přátelé, to je důležitý pán.

Ostatně bude se tu maturovat z latiny, i letos je tu jedna vražedkyně.

Přátelé, počkejte, já ještě něco řeknu.

Barbar, to je ten, kdo dělá bar-bar, tudíž jim Římané nerozuměli.

AR: A kdo Paladium ukradne?
Student: Zloděj.

AR: Vaše logika je neuvěřitelně průzračná.

Oni si tam něco tlachají, když já tady mluvím o gradačních principech!

Zítra si tedy promítneme nějaké klášterní best offy.

Snad se nad vámi nebesa smilují a zruší se internet.

Druhohory, to je takovej geologickej komunismus, vršky hor se srovnávají, celý to tak jako zasmrádá...

(na Kodyho dech): To je tělocvik, ne soulož!

(na Kodyho): Zpřítomněte se!

Tak třeba kdybyste se chtěli dívat na ranní lyžování, dejme tomu v osm hodin večer...

Velmi krátké období, ale celá tundra rozkvetne, rozmnoží se komáři a tak...

(Adam nerozumí otázce): Čemu nerozumíte? To je křišťálová otázka.

Nemusíte mě vítat, stačí, když mě pozdravíte.

Poslouchejte! Zimní slunovrat je zimní slunovrat.

Nemáte plný počet, protože jste to napsal úplně blbě.

Bukovský

But this is possible taky.

Is here anybody, who knows, jak se řekne drát?

PF: Napište asi pět vět.

Monika: Jo, to jako až takovuhle storku?

PF (Monika jí): Good nuts.

Monika: Chcete?

PF: Pardon?

Monika: Do you want?

PF: Thank you.

Monika: To jsem ráda.

Roleček

Profota

JP: To mi teda řekněte, kdo chce studovat japanologii?

MD: Třeba David Lorenc nebo Anežka z oktávy.

JP: Cožee?! Fialinka chce studovat japanologii? No to mi teda neříkejte...

(MD se během hodiny zvedá a odchází s PORGazeem)

JP: No počkejte, Martine, kam jdete?

MD: Na záchod.

JP: Hmm... Tak teď nevím... Jestli si jde číst... nebo došel papír?

JP: Nemáte prosím někdo sichrhajsku?

Poté, co mu Štěpán podává třetí, si strká prsty do díry v nohavici a prohlásí...

JP: No, počkejte, já tam zas nemám takovou lochnu!

(studentovi): Upřímně – vaše výsledky jsou o mnoho vyšší než vaše reálné znalosti.

Někdy se setkáte s tím, že diskriminant je záporný, ale běžně v životě ne.

Rozuměj tomu ti, co chtějí rozumět?

Spíš se mě snažte pochopit než tady tohle.

(na přednášce o mazání lyží): No, nevím jak vy, ale já si to večer udělám...

Fantys

Mullin

JH: Michale, jenom teplouši se učí dobře.

BM: Did you speak about me?

...uh, yea, Americans are pigs.

Mariana: My name is Mariana.

BM: Ugh, Mary Jane ... (laughing)

... great, isn't your brothers name Herb?

Šlajchrtová

Hynku, co to zase máte na tý svý hlavě?

Alžběto, hrozná Alžběto...

(při hodině): Já vám vrátím peníze a jdu domů.

(věta na přeložení): Tomáš umí velmi dobře česky.

Ondra: Sie will...

JŠ: Co to melete? Jo, to je takovej Silvestr nebo apríl, co... Vy se smějete... Já vám asi ukážu Bartolomějskou noc.

Jirka: Jú, Hele, Sonntag.

Nechte toho nebo se rozhodnu, že vám upravím mozkovnu!

(na Emmu): Já se nedívám na vás, já se dívám do prázdna.

Monika: Já jsem se vás chtěla na něco zeptat, odpovíte mi?

DT: A na co?

Monika: No... to už jsem zapoměla.

Vy tady stojíte jak jojo.

Nemasírujte mi už mozkovou kúru.

Já vás vezmu, ženská, za ten vohon a vodnesu si vás jak pračlověka.

Alžbětko, nemáte v pusince žvejkačku?

Přizpůsobte se prosím velikosti křesla.

Toegel

(na Martina D.): Tady je něco špatně! A hned dvakrát! Nejenže neznáte odpověď na mou otázku, vy, jak se zdá, ani neznáte otázku na svoji odpověď!

Nývltová

To pochopí i blb, takže máte šanci všichni.

Viola Těšínská... To byla řáká kost!

Eliška Rejčka, ano, v devatenácti dvakrát vdova, rozhodně však nebyla na konci sil!

(o Václavu III.): Tak si to vemte, šlechta už byla nadřzená na moc, on mladej kluk, chlastá, každý den jiná holka...

Papež Jan XXIII. byl původně pirát. Později ho teda další ještě překonaj, to byli ještě větší řízci.

MA: Kdybyste se bavili tam s těma okolo Kotalíka, Destyl a tak...

Student: No, ti byli dost doleva.

MA: Právě, oni se doleva oblíkali, ale názory v hospodě měli dost pravicový...

MA: Pro mě v šestnácti levice byla synonymum zla ... to je trochu divný, protože v šestnácti by měl bejt člověk spíš anarchista ... to já sem ale byl - pravicovej anarchista!

Já mám takovou zvláštní zkušenost, já vás s ní seznámím. Asi jste už slyšeli, že třeba lidé, kteří přišli o nohu, v ní občas cítí bolest. Mně se občas stává, takhle když fouká vítr, že mi vlajou vlasy... To je ta intenzita prožitku! Je to silný...

Problematika jambu v češtině je záležitost skutečně problematická.

Verlainova žena brzo zjistila jeho intimní vztah s Rimbaudem, to samozřejmě manželku nepotěší...

PT: Vy jedete do Paříže?

student: Ne, do Štrasburku.

PT: A jedete přes Paříž?

student: No to asi ne...

PT: Tak já nevím, cesty jsou různé...

rozbor Vrchlického básně:

mne zula násilím, mé bosé nohy –
já cítím dosud, jak se třáslý zimou –
v svá zabořila měkká, zralá ňadra
až pod košili, teplem svého těla

PT: Tak třeba Jiří, jaký máte z této básně dojem?

JM: Ehm... (dlouho přemýšlí) Zřejmě má jistý erotický náboj...

Arnot

Franto, vymyslete rým na: „Polib prdel slonovi!“

MV: Uděláme to takhle, ty role...

Zikmund (k Tomášovi F.): Ser na to!

MV: On ten Zikmund má tak trochu pravdu...

1 je bič,
4 je stolička,
7 je kůlnička,
8 je rybníček,
9 je kyblíček, a kdo chytí myšku, už má kulku v bříšku!

(k Tomášovi Staňkovi s čepičkou na vyrábění dítěte na projekt „Miminko“ na hlavě): Spermie, nechte toho, nebo vám utrhnu ocásek! A Martine vám taky!

Já už na to kašlu, stanu se myší a budu si tu běhat... A Zikmund si mě bude hýčkat...

Tomáš P. (k Valáškově, hodina po vyrábění mimin na projekt): Ale paní profesorko...

MV: Víím, že jste vyráběli miminka, jste takoví rozechvělí a možná vyčerpaní a unavení, že už ani nerozeznáváte pohlaví svých profesorů...

Zikmunde, nehrajte si pod lavicí s prstem ani s ničím jiným!

(asi za měsíc): Zikmunde! Ruce na lavici!

MV: Radku, neviděl jste Pavla Bočana?

Radek: Ne neviděl. A neviděl jste vy Petra Marka?

MV: Ne neviděl. Možná ho Bočan sežral.

Valášek

Tatíček

MYŠPULÍNŮVA PŘEDNÁŠKA

Heute wird ein kleiner Vortrag über eine große Gefahr stattfinden.

Das hier ist die Pflanze Canabis indica oder MARIHUANA.

Einige Leute kamen auf die Idee, sie zu trocknen und zu rauchen...

...oder zu essen...

Sie hatten dann angenehme Gefühle.

Aber die dauerten nicht lange.

Nach ein paar Jahren verloren diese Menschen den Willen zu leben, erkrankten und starben früher als die anderen.

Es gibt aber auch solche, die sich an dem Geschäft mit Drogen bereichern wollen und die werden euch sagen, dass Drogengebrauch richtig ist!

Denen werde ich es zeigen!

Wenn ich in der Schule erfahre würde, dass jemand Drogen anbietet, da würde ich es sofort unserer Lehrerin oder der Polizei melden!!!